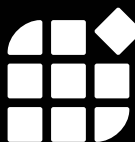
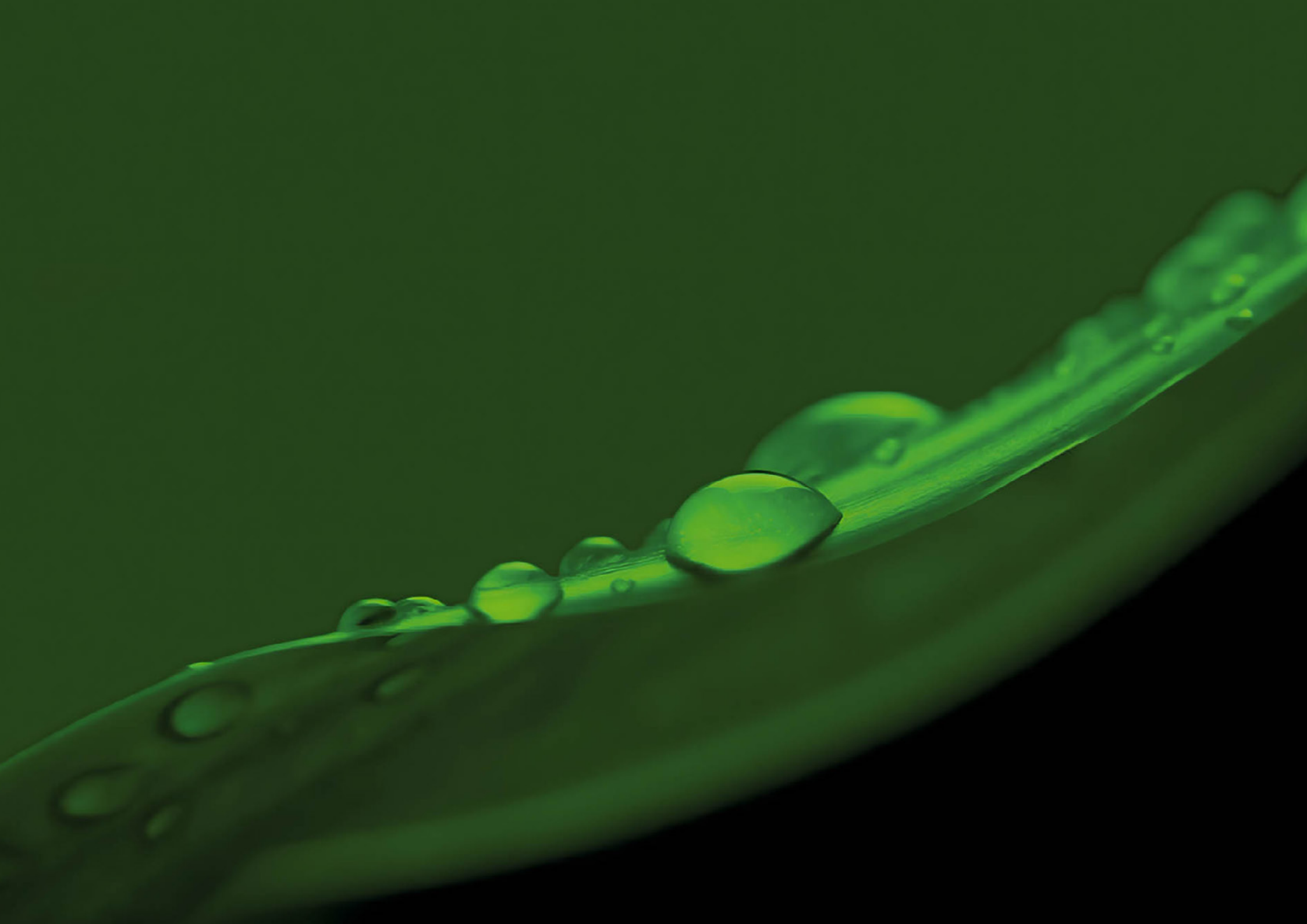

LETNO POROČILO
ZBORNICE KMETIJSKIH
IN ŽIVILSKIH
PODJETIJ
ZA LETO 2024

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Kazalo

Uvodni besedi	4
Delo Upravnega odbora v 2024	8
Člani upravnega odbora	9
Strokovna služba	10
Leto 2024 v številkah	13
Profil članov	16
Člani	16
Organigram	18
Delo združenj, sekcije in odborov	19
Krepimo agroživilski sistem	35
Strateško komuniciranje	50
Elektronske novice	51
Projektne aktivnosti	54
Nacionalni projekti	56
Evropski projekti	58

Uvodni besedi

Mag. Janez Rebec
predsednik upravnega odbora

“Verjamem, da bomo skupaj vse izzive znali izkoristiti kot priložnosti.

Spoštovani člani,

podnebne spremembe so zaznamovale tudi leto 2024 z ekstremni vremenski pojavi kot so pozebe, neurja s točo, moča in suša. Nadaljevala se je vojna v Ukrajini in krepile geopolitične negotovosti, kar je prispevalo k dvigu cen surovin, energentov, embalaže, transporta in stroškov dela.

Odločno smo nasprotovali popisu košarice 15 osnovnih skupin živil, saj je slednja zelo negativno vplivala na domačo proizvodnjo in izbiro potrošnika za kakovostno lokalno hrano. Popis je sprožil tekmovanje trgovcev za najnižjo ceno, posledično pa krepil pritiske na proizvajalce po nerazumnem zniževanju cen in spodbujal uvoz cenениh živil. Popis ni pomagal ranljivi skupini potrošnikov pri izboru živil, zato je potrebno poiskati druge rešitve.

Podatki za leto 2024 kažejo, da je letno poročilo oddalo 289 kmetijskih družb s 1.653 zaposlenimi, ki so ustvarile več kot 272 milijonov evrov celotnih prihodkov in 87 milijonov dodane vrednosti. Čisti dobiček, ki so ga ustvarile kmetijske družbe je znašal 8 mio evrov. Med živilskimi podjetji je poročilo oddalo 822 družb s 15.962 zaposlenimi, ki so ustvarile več kot 3,5 milijarde evrov celotnih prihodkov in 890 milijonov evrov dodane vrednosti. Čisti dobiček živilskih družb je znašal 134,5 mio evrov. Živilska industrija ostaja tudi pomemben izvoznik izdelkov, kjer imamo presežek domače proizvodnje.

Po letu in pol usklajevanj smo s sindikati uspeli dogovoriti Aneks h kolektivni pogodbi za kmetijstvo in živilsko industrijo, ki bo pomembno prispeval k privlačnosti agroživilskega sektorja. Vemo, da imamo pomankanje ustrezno usposobljenega kadra, dostop do tujih delavcev po sprejemljivih pogojih pa je otežen. Aneks je sicer prinesel veliko dela pri implementaciji v podjetjih, učinke pa bo potrebno spremljati in po potrebi reagirati

Vlada je prisluhnila nekaterim pobudam gospodarstva, sočasno pa uvedla nove davčne obremenitve podjetij v okviru zakona o davku na dodano vrednost, zakona o trošarinah, dolgotrajne oskrbe. Zelo nesorazmerno je plačevanje davkov in prispevkov na področju kmetijstva med različnimi deležniki in to je potrebno urediti.

Naše delo močno zaznamuje zelo okoljsko in trajnostno naravnana evropska zakonodaja, ki izhaja iz Evropskega zelenega dogovora. Gre za zahteve glede varovanja okolja, zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, zmanjševanja uporabe fitofarmaceutskih sredstev, nova uredba o embalaži, o zavržkih hrane, trajnostno upravljanje z vodo. Dobro je, da se je izvajanje EUDR uredbe zamaknilo za leto dni in s tem podjetjem omogočilo boljšo pripravo.

Ob vseh akutnih in neposrednih pritiskih iz okolja je podjetjem težko razmišljati o raziskavah, investicijah in tehnološkemu razvoju, ki bodo zagotavljali učinke na dolgi rok. Zato je za zagotovitev potrebnih finančnih virov in za intervencije kmetijskim živilskim podjetjem - zlasti na področju digitalizacije, tehnološkega razvoja in razvoja kadrov, nujno potrebno.

Tu gre za učinkovito izvajanje in koriščenje sredstev Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 – 2027 in Programa evropske kohezijske politike za Slovenijo. Še kako je pomembno, da se dvigne maksimalni znesek pomoči za naložbe kmetijskih gospodarstev v primarno pridelavo kmetijskih proizvodov, ki je zelo omejujoč pri investiranju. Prav tako kmetijska podjetja od države pričakujejo stabilno zemljiško politiko in zakonodajo, ki bo omogočala načrtovan dolgoročni razvoj. Poseben pomen je potrebno nameniti tudi kooperacijskemu sodelovanju kmetij s kmetijskimi in živilskimi podjetji, kot obliki kolektivnega sodelovanja.

Na področju proizvodnje živil je naše delo usmerjeno na področje embalaže, kakovosti in označevanja živil, digitalne transformacije in kadrov. Sektor pijač si prizadeva za trajnostno upravljanje z vodo in za vzpostavitev kavcijskega sistema. V vseh sektorjih stremimo k optimizaciji oskrbnih verig in krepitvi odnosov med deležniki.

Kmetijska in živilska podjetja se že dolgo časa soočajo s problemom pridobivanja ustreznih soglasij in dovoljenj potrebnih za izgradnjo novih hlevov, namakalno-oroševalnih sistemov in rastlinjakov ter koriščenja obnovljivih virov energije za pridelavo. Največjo težavo predstavlja ločenost zakonodajnih postopkov in s tem dolgotrajno pridobivanje potrebnih dovoljenj in soglasij.

Predlagali smo strateški pristop k reševanju problematike bolezni kot je afriška prašičja kuga, slinavka in parkljevka, ptičja gripa, zlata trsna rumenica in druge v izogib uničujočim posledicam, ki bi ga morebiten pojav v Sloveniji imel na panoge. Pozvali smo k ohranitvi slovenskih dobaviteljev in njihovih blagovnih znamk v trgovskih sistemih, ki so prešli v tuje lastništvo in pozvali trgovino k sodelovanju pri aktivnostih v okviru tedna slovenske hrane.

Podjetja potrebujemo konkurenčno poslovno okolje, zanesljivo in dostopno energijo in surovine, uravnoteženo dvigovanje minimalne plače s produktivnostjo, delavce z novimi znanji in kompetencami, predvsem pa pohitritev administrativnih zadev (razna dovoljenja) in dostopne finančne vire za nova vlaganja v razvoj in inovacije.

Verjamem, da bomo skupaj vse izzive znali izkoristiti kot priložnosti.

dr. Tatjana Zagorc
direktorica

“Skupaj ustvarjamo odličnost in močno verigo preskrbe s hrano.”

Spoštovani člani,

GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je največja reprezentativna zbornica slovenske agroživilske panoge, ki trenutno zastopa 236 kmetijskih in živilskih podjetij ter podjetij, ki so povezana z agroživilstvom.

Naše poslanstvo je graditi stabilen sistem proizvodnje hrane, ki bo družbeno, gospodarsko in okoljsko vzdržen, pravičen in trajnosten, naša vizija pa, da bomo kot zbornica do leta 2030 ključna referenčna točka za razvoj in krepitev agroživilskega sistema v Sloveniji.

Delovanje zbornice je organizirano v trinajstih združenjih in petih odborih. Stališča celotne panoge in posameznih sektorjev zastopamo tako na nacionalni kot evropski ravni. Včlanjeni smo v dvanajst sektorskih in eno krovno evropsko združenje živilske industrije.

Informacije, ki jih dobimo iz Bruslja, so izrednega pomena, saj se večina naših politik ustvarja na evropski ravni. Evropska komisija je trdno odločena, da je potreben prehod v zeleno in krožno gospodarstvo ter digitalizacijo. Pomembne novosti prinaša tudi poročilo o konkurenčnosti EU, ki opozarja, da Evropa potrebuje bolj usklajeno industrijsko politiko, hitrejšo ukrepanje in obsežnejše naložbe, če želi ohraniti konkurenčnost s svetom. Evropska unija se je tako lotila priprave ambicioznega načrta za prihodnost kmetijskega in agroživilskega sektorja v EU, ki bo temeljil na digitalizaciji, inovacijah in poenostavitvi politik.

Cilj načrta je vzpostaviti privlačen, konkurenčen, odporen in pravičen agroživilski sistem, ki bo ustrezal potrebam sodobnega kmetijstva in živilstva. Vizija Komisije se bo osredotočala na štiri prednostna področja: privlačnost sektorja za mlade, konkurenčnost in odpornost sektorja, pripravljenost na prihodnje izzive ter poštenu

življenjski in delovni pogoji na podeželju. Komisija bo prihodnje leto predstavila tudi celovit sveženj za poenostavitev kmetijskega zakonodajnega okvira in digitalno strategijo EU za kmetijstvo.

V Sloveniji smo se lotili obsežne prenove kmetijske in živilske zakonodaje, ki bo podlaga za pripravo Vizije razvoja slovenskega agroživilstva do leta 2040. Sočasno je potekala priprava uredb in drugih podzakonskih aktov za izvajanje Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023 – 2027, ki so podlaga za objavo javnih razpisov. Sprejet je bil tudi Zakon o kritični infrastrukturi, ki po novem zajema kot kritične subjekte tudi pridelavo in predelavo hrane in distribucijo. Uspeli smo postaviti prehransko varnost v središče politik v okviru Vrha gospodarstva.

Člani Združenja industrije pijač so nadaljevali s prizadevanji za vzpostavitev kavcijskega sistema za ločeno zbiranje embalaže pijač. Intenzivno so potekali pogovori za zaustavitev sprejetja predloga uredbe za dvig trošarine na pivo in žgane pijače ter davka na dodano vrednost za brezalkoholne sladke pijače ter ureditev sistema koncesij za uporabo vode.

Skupaj z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin smo uspeli zaustaviti sprejetje evropske uredbe glede zmanjševanja uporabe fitofarmacevtskih sredstev, dosegli preložitev začetka izvajanja uredbe o deforestaciji, zagotovili pomoč za sadjarje in vinogradnike, uporabo digestata na površinah KOPOP, spremembo meril razpisa za investicije v trajne nasade in zagotovili enakopraven dostop do sredstev za vsa živilska podjetja tudi na območju belih lis. Pomemben dosežek

je, da promet kmetijskih zemljišč ni predmet sprememb zemljiške zakonodaje.

Pripravili smo analizo razlik v obremenitvah pravnih in fizičnih oseb z davki in socialnimi prispevki in izdelali ter implementirali sistem individualnih svetovanj za podjetja na področju kulture zagotavljanja varnosti živil in sistema upravljanja varnosti in kakovosti živil.

V letu 2024 smo nadaljevali z delom Nacionalnega stičišča za senzorične raziskave živil, izvedli Senzorično ocenjevanje s področja pekarstva, slaščičarstva in testeninarstva in senzorično ocenjevanje piva s promocijo mednarodnega dneva piva. Pod okriljem Združenja slovenskih pivovarjev se je razvijal projekt Beer Pass Slovenija.

Uspešno smo izvedli mednarodno gospodarsko delegacijo na Japonsko s predstavitvijo slovenskih živilskih podjetij na sejmu Foodex v Tokiu. Tretjič smo organizirali regijska srečanja kmetijskih in živilskih podjetij skupaj z regijskimi gospodarskimi zbornicami za Vzhodno in Zahodno kohezijsko regijo.

Sodelovali smo na kariernih dnevih za študente agronomije in zootehniko z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani ter nadaljevali s projektom Ecotrophelia Slovenija in izvedli drugo tekmovanje na področju razvoja inovativnih živilskih izdelkov za dijake Ecotrophelia Slovenija Junior. Nadaljevali smo s promocijo polnoznatih izdelkov in izdelkov izboljšane hranilne sestave ter z zavezami odgovornosti sektorjev. Izvedli in razvijali smo projekt »Odlično živilsko podjetje« skupaj s časnikom Finance, ki prispeva k večji promociji in prepoznavnosti pomena slovenskega agroživilstva.

Odlično delujemo tudi v 20 nacionalnih in evropskih projektih s področja inovacij, konkurenčnosti, sodelovanja, tehnologije, okolja in prehrane. Uspešni smo bili pri aktivnostih za nadaljevanje koordiniranja aktivnosti Strateško razvojno inovacijskega partnerstva SRIP Hrana, pridobili smo koordinacijo nacionalnega stičišča EIT FOOD HUB Slovenija in nacionalnega stičišča za inovacije v agroživilstvu. Pomembno je priznavanje izobraževanj Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij in učnih vsebin (FoodEducators) v nacionalnem sistemu KATIS.

Poleg naštetega smo organizirali številne strokovne, promocijske in medijske aktivnosti ter dokazali, da se v težkih časih, v katerih smo, znamo povezovati in sodelovati.

Skupaj ustvarjamo odličnost in močno verigo preskrbe s hrano.

Delo Upravnega odbora v 2024

Delo novega upravnega odbora so zaznamovala pogajanja s sindikati o Kolektivni pogodbi za kmetijstvo in živilsko industrijo, ki so se sklenila s podpisom aneksa h kolektivni pogodbi.

Upravni odbor se je sproti seznanjal s sprejeto zakonodajo in podprl prizadevanja GZS, da se zakonodaja popravi v smeri, ki bo zagotavljala konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

Člani so aktivno sodelovali pri pripravi izvedbenih uredb za izvedbo intervencij Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023 – 2027 in zagotovitvi ustreznih finančnih virov kmetijskim in živilskim podjetjem.

Upravni odbor je potrdil organizacijo regijskih srečanj kmetijskih in živilskih podjetij in projekt, »Odlično živilsko podjetje«, ki ga organiziramo skupaj s Financami ter se zavzel za njegovo večjo prepoznavnost. Projekt ima veliko promocijsko in PR vrednost za sodelujoča podjetja in širše za celotno agroživilstvo, saj se pozitivno piše o kmetijskih in živilskih podjetjih, s tem se krepí ugled sektorja in prepoznavnost.

Na področju zakonodaje je obravnaval predlog Zakona o kritični infrastrukturi, spremembe kmetijske zakonodaje in se dotaknil vprašanja zemljiške politike in odpiranja tovrstne zakonodaje in uvajanja novih dajatev za sektor pijač v obliki dviga davka na dodano vrednost. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo ter Ministrstvo za naravne vire in prostor je pozval, da pohitijo postopke za pridobivanje različnih dovoljenj (gradbenih, okoljskih, menjava energenta) in umeščanja objektov v prostor ter preveri upravičenost črpanja geotermalne energije.

Opozoril je tudi na problematiko pridobivanja delovne sile iz drugih držav ter izpostavil nesorazmerno plačevanje davkov in prispevkov na področju kmetijstva med različnimi deležniki.

Potrdil je poročilo o delu ter finančno poročilo za leto 2023, sprejel program dela in finančni načrt GZS – ZKŽP za leto 2025. Ključne naloge Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij kot dela Gospodarske zbornice Slovenije v letu 2025 bodo sooblikovanje zakonodaje, konkurenčnega poslovnega okolja, trajnostnih vidikov, optimizacije agroživilskih verig in odnosov med deležniki v verigah, kadrih in krepitvi promocije in ugleda kmetijstva in živilstva v družbi. Zbornica bo aktivno sodelovala pri oblikovanju vizije razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva po 2027.

Med razvojnimi aktivnostmi je ključno izvajanje strategije pametne specializacije in z njo povezanimi aktivnostmi izvajanja SRIP Hrana, implementacija kataloga živil za javno naročanje, podjetniško inovacijsko stičišče EIT Food HUB Slovenija in druge. Nadaljevali smo z informiranjem in izobraževanjem, strokovnim svetovanjem in zastopanjem interesov članov, internacionalizacijo in sodelovanjem v evropskih panožnih združenjih.

Delo upravnega odbora je bilo povezano tudi z aktivnim zastopanjem interesov kmetijskih in živilskih podjetij ter spodbujanjem sodelovanja s člani in drugimi vladnimi in nevladnimi organizacijami.

Na sejah je gostil ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s sodelavci na teme aktualnih vsebin, izvedbo intervencij v okviru Strateškega načrta SKP 2023 – 2027, omejitve najvišje pomoči za kmetijska podjetja v višini 800.000 evrov, konkurenčnosti slovenskega agroživilstva, s svežnjem nove kmetijske zakonodaje, pomena zagotavljanja prehranske varnosti, zaščite kmetijskih zemljišč preko instituta trajno varovanih kmetijskih zemljišč, sodelovanje in povezovanje s ciljem krepitve agroživilske verige in aktivnosti za večjo dostopnost lokalne hrane v javnih zavodih. Ministrstvo načrtuje tudi jasno opredelitev definicije aktivnega kmeta, reorganizacijo Javne službe kmetijskega svetovanja in pripravo strategije, kam želimo pripeljati slovensko kmetijstvo v prihodnje.

Gost upravnega odbora je bil novi varuh odnosov v verigi preskrbe s hrano, ki je predstavil aktivnosti, ki jih namerava izvajati in gredo v treh prioritetah.

Prva prioriteta je ničelna toleranca do nedovoljenih ravnanj, druga prioriteta je krepitev prehranskih sistemov, zlasti prehranska varnost in stabilnost in tretja prioriteta je promocija dobrih praks, podpora vzpostavljanju lokalnih prehranskih verig.

Predstavnica Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je predstavila vsebino Uredbe o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije. Uredba določa obvezna pravila o dolžni skrbnosti za gospodarske subjekte in trgovce, ki dajejo na trg EU ali izvažajo s trga EU naslednje blago: palmovo olje, govedo, les, kavo, kakav, gumo in sojo. Pravila veljajo tudi za številne pridobljene izdelke, kot so čokolada, pohištvo, tiskan papir in vrsto izdelkov, pridobljenih iz palmovega olja (ki se na primer uporabljajo v izdelkih za osebno nego) in so zbrani v prilogi 1 uredbe.

Upravni odbor je gostil tudi predstavnico Slovenskega regionalno razvojnega sklada, ki je predstavila dva nova produkta sklada BIZI OPO Živilci in BIZI Živilci, namenjena ugodnemu kreditnemu financiranju živilskih podjetij.

Upravni odbor je v letu 2024 imel 4 redne in 1 izredno sejo, ki je potekala na temo razprave o Kolektivni pogodbi za kmetijstvo in živilsko industrijo.

Člani upravnega odbora

mag. Janez Rebec,
predsednik

dr. Igor Hrustić,
podpredsednik

Miran Božič,
podpredsednik

dr. Tatjana Zagorc,
direktorica

Gorazd Bedenčič,
Puklavec Family Wines
d.o.o.

Tomislav Bujanović,
Žito d.o.o.

Vinko But, Mlekarna
Celeia d.o.o.

Stojan Hergouth,
Jata Emona d.o.o.

Darja Jamnik,
Mercator Emba
d.o.o.

Boštjan Jerončič,
Incom d.o.o.

Barbara Klemenc,
Atlantic Droga
Kolinska d.o.o.

Danilo Kobal,
Mlinotest d.d.

Marko Konič,
Eta Kamnik d.o.o.

Boštjan Kozole,
Evrosad d.o.o.
Krško

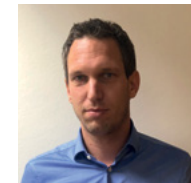
Mitja Krajnc, ŽIPO
Lenart d.o.o.

Izidor Krivec,
Celjske mesnine d.o.o.

Kristjan Magdič,
Paradajz d.o.o.

Dejan Mijošek, Gea
d.o.o.

Aleša Mižigoj,
Medex d.o.o.

Silvan Peršolja,
Klet Brda, z.o.o.,
Dobrovo

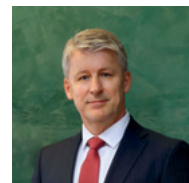
Peter Polanič,
Panvita d.o.o.

Tanja Subotić Levanič,
Pivovarna Laško Union
d.o.o.

Marian Šefčovič,
Radenska d.o.o.

Enver Šišić,
Perutnina Ptuj
d.o.o.

Tomaž Žnidarič,
Ljubljanske mlekarne
d.o.o.

Strokovna služba

Nina Barbara Križnik
strokovna direktorica
01/5898 293
nina.kriznik@gzs.si

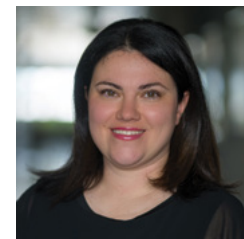
mag. Anita Jakuš
vodja področja
01/5898 003
anita.jakus@gzs.si

dr. Tatjana Zagorc
direktorica
01/5898 237
tatjana.zagorc@gzs.si

mag. Jana Ramuš Martini
strokovna direktorica
01/5898 250
jana.ramus@gzs.si

mag. Tina Buh
vodja področja
01/5898 118
tina.buh@gzs.si

dr. Petra Medved Djurašinović
strokovna direktorica
01/5898 296
petra.medved@gzs.si

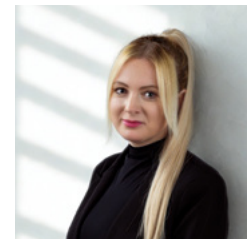
Barbara Rupnik
vodja področja
01/5898 292
barbara.rupnik@gzs.si

Dea Bergant
samostojna svetovalka
01/5898 234
dea.bergant@gzs.si

Tjaša Bedenk
samostojna svetovalka
01/5898 299
tjasa.bedenk@gzs.si

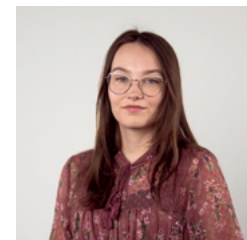
Špela Cerjak
strokovna sodelavka
01/5898 227
spela.cerjak@gzs.si

Snežana Kaurić
samostojna svetovalka
01 5898 294
snezana.kauric@gzs.si

Barbara Lončarek
svetovalka
01/5898 232
barbara.loncarek@gzs.si

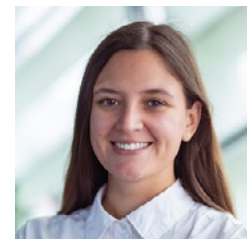
Monika Jerovšek
strokovna sodelavka
01/5898 298
monika.jerovsek@gzs.si

dr. Vesna Miličić
samostojna svetovalka
01/5898 109
vesna.milicic@gzs.si

Maja Oblak
svetovalka
01/5898 234
maja.oblak@gzs.si

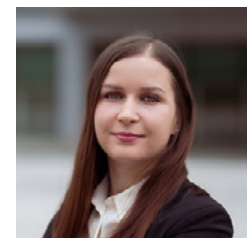
Zala Plateis
strokovna sodelavka
01/5898 297
zala.plateis@gzs.si

Tamara Srdarev Smole
samostojna svetovalka
01/5898 233
tamara.srdarev@gzs.si

Martina Podgoršek
svetovalka
01/5898 298
martina.podgorsek@gzs.si

Barbara Ovtar
strokovna sodelavka
01/5898 233
barbara.ovtar@gzs.si

Vizija

“ Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij bo do leta 2030 ključna referenčna točka za razvoj in krepitev agroživilskega sistema v Sloveniji.

Poslanstvo

“ Naše poslanstvo je, da gradimo stabilen sistem proizvodnje hrane, ki bo družbeno, gospodarsko in okoljsko vzdržen ter pravičen.

Leto 2024 v številkah

USKLAJEVANJE

5

sej Upravnega odbora

50

sestankov s člani

55

sestankov sekcij in združenj

65

sestankov odborov

ZASTOPANJE

49

sestankov in pogajanj na vladni ravni

55

sestankov z institucijami v Sloveniji

33

sestankov z institucijami v tujini

ZNANJE

64

seminarjev/delavnic

11

individualnih svetovanj v podjetjih

150

strokovnih odgovorov na vprašanja podjetij

NAGRADE IN PRIZNANJA

236

zlatih priznanj, *Odlični pekovski izdelki*

21

priznanj, *Pivo odlične kakovosti*

Reprezentativnost

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je na dan 6.5.2025 zastopala 236 članov kmetijskih in živilskih podjetij ter podjetij, ki so povezana z agroživilstvom. Člani iz vrst živilskih podjetij (SKD C10 + C11) ustvarijo 80% dodane vrednosti vseh živilskih podjetij v Sloveniji, člani iz dejavnosti kmetijstva (SKD A01) pa 73 % vse dodane vrednosti kmetijskih podjetij.

Živilska podjetja	80 %
Proizvodnja mesa in mesnih izdelkov	83 %
Predelava in konzerviranje sadja in zelenjave	90 %
Proizvodnja rastlinskih in živalskih olj in maščob	45 %
Predelava mleka	98 %
Mlinarstvo, proizvodnja škroba in škrobnih izdelkov	76 %
Proizvodnja pekarskih izdelkov in testenin	66 %
Proizvodnja drugih prehrabnih proizvodov	62 %
Proizvodnja krmil in hrane za hišne živali	94 %
Proizvodnja pijač	90 %

Kmetijska podjetja	73 %
Pridelovanje netrajnih rastlin	77 %
Gojenje trajnih nasadov	85 %
Živinoreja	65 %
Mešano kmetijstvo	79 %
Storitve za kmetijsko proizvodnjo, priprava pridelkov	32 %

Izračun temelji na kazalniku dodane vrednosti podjetij za leto 2024.

Glavni dosežki leta 2024

Politika in zakonodaja

- **Krepitev prehranske varnosti:** Vplivali smo na postavitve prehranske varnosti v središče nacionalnih politik, kar se je odrazilo v deklaraciji Vrh gospodarstva. To poudarja našo zavezanost k trajnostnemu in zanesljivemu prehranskemu sistemu.
- **Krepitev socialnega dialoga in partnerskih odnosov:** Zaključili smo pogajanja in podpisali Aneks št. 2 h kolektivni pogodbi za kmetijstvo in živilsko industrijo, kar zagotavlja predvidljive stroške in pogoje v sektorju.
- **Zaščita sektorja pred regulatornimi obremenitvami:** Uspešno smo preprečili sprejetje evropske uredbe glede zmanjševanja uporabe fitofarmacevtskih sredstev (FFS) in dosegli preložitev začetka izvajanja uredbe o deforestaciji. To je podjetjem omogočilo več časa za prilagoditev in preprečilo dodatne stroške.

Financiranje in podpora podjetjem

- Povečanje investicijskih priložnosti: Dosegli smo spremembo meril razpisa za investicije v trajne nasade, kar je kmetijskim podjetjem prineslo dodatnih 20 milijonov EUR investicijskih sredstev.
- Enakopraven dostop do sredstev SKP: Izpogajali smo enakopraven dostop do 70 milijonov EUR sredstev iz naslova Skupne kmetijske politike (SKP) za vsa živilska podjetja, vključno s tistimi na t.i. "belih lisah", kar spodbuja regionalni razvoj in konkurenčnost.
- Učinkovita pomoč v kriznih razmerah: Zagotovili smo pomoč sadjarjem in vinogradnikom, prizadetim zaradi naravnih nesreč in zlate trsne rumenice, kar je ključno za ohranjanje vitalnosti teh sektorjev.
- Optimizacija procesov v živilski industriji: Zagotovili smo financiranje v višini skoraj 1 mio eur za razvoj inovativnih digitalnih rešitev za živilska podjetja

Razvoj in inovacije

- Razvoj kompetenc: Izdelali in implementirali smo sistem individualnih svetovanj za podjetja na področju kulture zagotavljanja varnosti živil ter sistema upravljanja varnosti in kakovosti živil, s čimer smo izboljšali strokovno znanje v industriji.
- Izboljšanje javnega naročanja: Sodelovali smo pri ustanovitvi vladne medresorske delovne skupine za javno naročanje, kar bo prispevalo k bolj učinkovitim in transparentnim procesom.
- Digitalizacija javnega naročanja živil: Razvili smo katalog živil za javno naročanje v smeri avtomatskega izvoza podatkov o artiklu v predračun, kar bo poenostavilo in pospešilo proces javnega naročanja.
- Napredek pri krožnem gospodarstvu: Ne popuščamo pri vzpostavitvi kavcijskega sistema za ločeno zbiranje embalaže pijač preko sodelovanja v delovnih skupinah MOPE.
- Priznanje izobraževalnih programov: Dosegli smo priznavanje izobraževanj ZKŽP in učnih vsebin (FoodEducators) v nacionalnem sistemu KATIS, kar potrjuje kakovost naših izobraževalnih programov in prispeva k dvigu kompetenc v panogi.
- Širitev mreže deležnikov: Razširili smo mrežo deležnikov na področju embalaže živil in odpadne embalaže ter na področju odpadne hrane, kar omogoča boljše sodelovanje in celovite rešitve.
- Koordinacija ključnih iniciativ: Izboljšali smo sodelovanje in krepitev sinergij med deležniki v agroživilskem sektorju preko koordinacije treh različnih partnerskih platform: SRIP HRANA, EIT Food Hub Slovenija in Nacionalnega stičišča za inovacije v agroživilstvu.

Profil članov

Podatki za maj 2025

Skupaj podjetja:

GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je imela na dan 6. 5. 2025 skupaj 236 članov.

Po dejavnosti

Kmetijska podjetja: **45 (19 %)**

Živilska podjetja: **124 (53 %)**

Druge dejavnosti: **67 (28 %)**

Po velikosti podjetja

Mikro podjetja: **70 (30 %)**

Majhna podjetja: **92 (39 %)**

Srednja podjetja: **43 (18 %)**

Velika podjetja: **31 (13 %)**

Člani

Podatki za maj 2025

AE d.d.

Aglea, d.o.o.

AGRAGOLD d.o.o.

AGROVIT d.o.o.

Aleš Kristančič

ALGENA d.o.o.

ALLTECH Biotehnologija d.o.o.

ALVITA d.o.o.

APIS-VITA d.o.o.

ARS PHARMAE, d.o.o.

Atlantic Droga Kolinska d.o.o.

AVEMED d.o.o.

BARON INTERNATIONAL d.o.o.

BARONE d.o.o.

BEVO d.o.o.

BIMEDIA d.o.o.

BIO DOBROTE d.o.o.

BIO PAK, d.o.o.

BIO-SAD d.o.o.

BIOSTILE d.o.o.

Bohinjska sirarna d.o.o.

Borut Muži, kmetija

Branko Šileci, kmetija

BV & S, d.o.o. Novo mesto

BYRA d.o.o.

CELJSKE MESNINE d.o.o.

COCA-COLA HBC SLOVENIJA d.o.o.

CONDITUS, d.o.o.

Consortium Paulinum d.o.o.

CORNUS d.o.o.

Dana, d.o.o.

DANINOS d.o.o.

DARSAD d.o.o.

DELAKORDA d.o.o.

DELAMARIS d.o.o.

DOBRODEJ d.o.o.

Don Don d.o.o.

EKO PRLEKIJA, d. o. o., so.p.

EKOLAT d.o.o.

ETA Kamnik, d.o.o.

EURO - VRT PTUJ d.o.o.

EVROSAD d.o.o. Krško

EWOPHARMA d.o.o.

FARME IHAN - KPM d.o.o.

FINE CULINAR d.o.o.

FITOSAN d.o.o.

FONDA.SI d.o.o.

Friško d.o.o.

FRUCTAL d.o.o.

GEA d.o.o.

GLUTENO d.o.o.

GO-KO d.o.o.

GOLDINAR d.o.o.

GREEN GOLD d.o.o.

HEDELE d.o.o.

HLEBČEK d.o.o.

HMEZAD EXIM d.o.o.

HOČEVAR d.o.o.

HPG Brežice d.o.o.

INCOM d.o.o.

INSLAB, d.o.o.

INŠTITUT ZA HMELJARSTVO IN

PIVOVARSTVO SLOVENIJE

INTERKORN d.o.o.

Irena Pavlinjeki, kmetija

Iz krušne peči d.o.o.

JANEZ ZELENI VRT d.o.o.

JATA EMONA d.o.o.

JERUZALEM ORMOŽ SAT d.o.o.

JERUZALEM SAT- OLJARNA IN MEŠAL-
NICA SREDIŠČE, d.o.o.

KARTUZIJA PLETERJE d.o.o.

KELE & KELE, d.o.o.

KFI d.o.o.

KG LENDAVA d.d.

KGS KRAJNC d.o.o.

KGZ z o.o. Škofja Loka

KGZ, z.o.o. Kamnik

KLET BRDA, z.o.o. Dobrovo

KMEČKA ZADRUGA KRŠKO Z.O.O.

KMETIJA JAMŠEK, Nada Jamšek

KMETIJSTVO ČRNCI d.o.o.

KODILA d.o.o.

KONAL d.o.o./s.r.l.

KONDITOR d.o.o.

KOTO d.o.o.

KRAMBERGER NOVA d.o.o.

KRAS d.o.o.

KRKOČ d.o.o. Osek

KZ Agraria Koper, z.o.o., Koper

KZ METLIKA, z.o.o.

KZ VIPAVA z.o.o.

LEK VETERINA d.o.o.

LESAFFRE SLOVENIJA d.o.o.

LJUBLJANSKE MLEKARNE d.o.o.

Ljutomerčan d.o.o.

MAISTER d.o.o.

MARE SANTO WINES d.o.o.

MARINKO RODICA - EKOLOŠKO
VINOGRADNIŠTVO RODICA TRUŠKE

MARJAN PETOVAR s.p.

Marjan Simčiči, kmetija

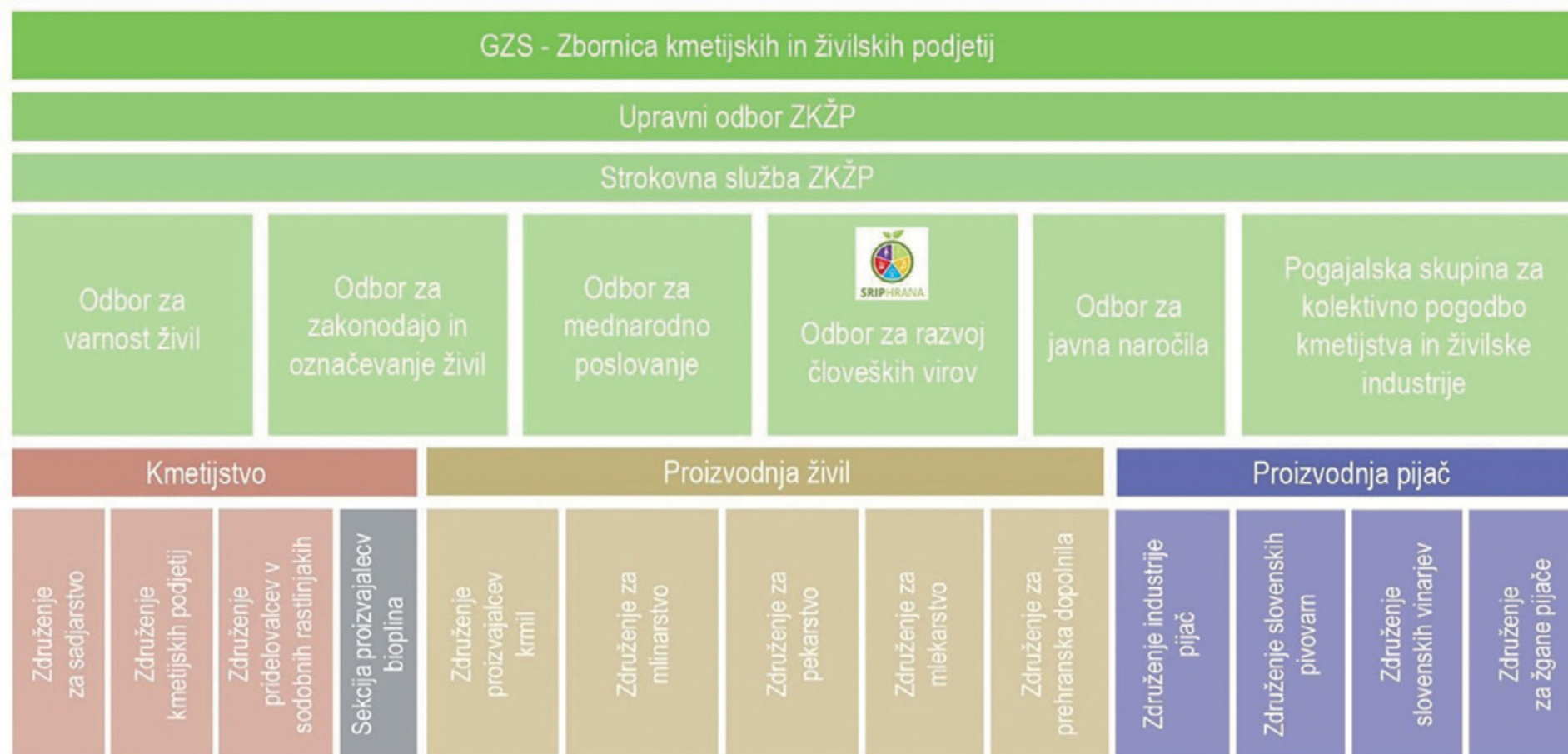
MarSi, Marko Šink s.p.
 MARTIN FICKO S.P.
 MARTIN METELKO S.P.
 MARTINČIČ d.o.o.
 MEDEX d.o.o.
 MEDEX GROUP d.o.o.
 MEDEX TRADE d.o.o.
 MEDICINALIS d.o.o.
 MEDIS, d.o.o.
 MeisterWerk d.o.o.
 MEJA Šentjur, d.d.
 Mercator-Emba, d.o.o.
 MESARIJA SNEDIC DAVID SNEDIC s.p.
 MESARSTVO BLATNIK d.o.o., Ljubljana
 MESARSTVO OBLAK d.o.o.
 MESO KAMNIK d.d.
 MIROSAN, d.o.o.
 MIROVITA, d.o.o.
 MLEKARNA CELEIA, d.o.o.
 MLEKARNA PLANIKA d.o.o. Kobarid
 MLIN KATIČ d.o.o.
 Mlin Korošec d.o.o.
 Mlinarjev sin, d.o.o.
 MLINOPEK d.d. Murska Sobota
 MLINOTEST d.d.
 MODRI VRAT d.o.o.
 MOTOR d.o.o.
 MPG LAB d.o.o.
 MSOS JOŽE PODOBNIK s.p.
 MycoMedica, d.o.o.
 NATURALICA FOODS d.o.o.
 NEKTAR NATURA d.o.o.

NIKA BEV d.o.o.
 NN INTERNATIONAL d.o.o.
 OLJARNA FRAM d.o.o.
 Organa d.o.o.
 ORIX d.o.o.
 OSEM, d.o.o. Murska Sobota
 Pannonia Bio Gas d.o.o.
 Panvita Agromerur d.o.o.
 Panvita d.o.o.
 Panvita EKOTEH d.o.o.
 PANVITA KMETIJSTVO d.o.o.
 Panvita MIR d.d.
 Panvita Prašičereja d.o.o.
 Panvita PRM d.o.o.
 Panvita SK Motvarjevci, d.o.o.
 Panvita Vrtnine d.o.o.
 PARADAJZ d.o.o.
 PEKARNA ADAMIČ d.o.o.
 PEKARNA BAŠKOVČ d.o.o.
 PEKARNA BURNIK d.o.o.
 PEKARNA GERŠAK d.o.o.
 PEKARNA PEČJAK d.o.o.
 PEKARSTVO TRILER d.o.o.
 PERGER 1757 d.o.o.
 PERUTNINA PTUJ d.o.o.
 PETRIOT d.o.o.
 PETROL d.d., Ljubljana
 PFEIFER & LANGEN, d.o.o.
 PharmaLinea d.o.o.
 PIVKA d.d.
 Pivovarna Laško Union d.o.o.
 POMURSKE MLEKARNE d.d.
 Posestvo Marof d.o.o.
 POVOLI d.o.o.

PP - AGRO d.o.o.
 PPS - PEKARNE PTUJ, d.o.o.
 PRESAD d.o.o.
 PTUJSKA KLET d.o.o.
 Puklavec Family Wines d.o.o.
 Racon d.o.o.
 RADENSKA d.o.o.
 RADGONSKE GORICE d.o.o.
 RANGUS Mlinarstvo in trgovina, Dol. Vrhpolje d.o.o.
 REMI d.o.o.
 REPROKOLINSKA d.o.o.
 Res- Pons d.o.o.
 RESET PIVOVARNA d.o.o.
 RIBOGOJSTVO GORIČAR d.o.o.
 ROISS d.o.o.
 ROJAN d.o.o.
 ROKMAR d.o.o.
 RUDNIDIS, d.o.o.
 RWA Slovenija, d.o.o.
 SADJARSTVO BLANCA, d.o.o.
 SADJARSTVO SLOM, d.o.o.
 SALINEN PROSOL d.o.o.
 SALUS, Veletrgovina, d.o.o.
 SAPIDUM d.o.o.
 SASTELA, d.o.o.
 SAVINJSKA PIVOVARNA d.o.o.
 Simčič Simoni, kmetija
 SKZ Ljutomer Križevci z.o.o.
 SLOVIN INTERNATIONAL d.o.o.
 SMAT d.o.o.
 SMODIN d.o.o.
 SPORTI d.o.o.
 Stojan Ščureki, kmetija

STORCK ADRIA d.o.o.
 Sunray d.o.o.
 ŠTAJERC d.o.o.
 ŠTUPNIKOV MLIN, MARJAN MAVER S.P.
 Tastepoint d.o.o.
 TIME BREWERY d.o.o.
 TINA d.o.o.
 TOPP d.o.o.
 TOVARNA PIVOVARNA d.o.o.
 TRSNICA VRHPOLJE z.o.o.
 VALENS Int. d.o.o.
 VINAG 1847 d.o.o.
 VINAKOPER, d.o.o. Koper
 VINAKRAS z.o.o. Sežana
 VINSKA DRUŽBA SLOVENIJE, d.o.o.
 VINSKA HIŠA BJANA PETRA SIRK
 VIPAVA 1894 d.o.o.
 VIPI d.o.o.
 VITAL MESTINJE, d.o.o.
 VITIS d.o.o. Budanje
 VITIVA d.o.o.
 VLADIMIR FATUR d.o.o.
 VODA 902 d.o.o.
 VOJKO ŠUŠTERIČ
 Zadruga Dobrina z.o.o., so.p.
 ZAVEC FAMILY ESTATE d. o. o.
 ZE-GO d.o.o.
 Zelenjava Forminka d.o.o.
 ŽIPO Lenart d.o.o.
 ŽITO d.o.o.

Organigram

Delo združenj, sekcije in odborov

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

Združenje
za sadjarstvo

Mohor Holešek, Sadjarstvo Slom, d.o.o.

predsednik,
do 12.5.2024 je bil predsednik združenja
Boštjan Kozole, Evrosad, d.o.o.

dr. Vesna Miličič
sekretarka

Članstvo v mednarodnem združenju:
Svetovno združenje proizvajalcev jabolk in hrušk
- World Apple and Pear Association (WAPA)

Združenje za sadjarstvo

Aktivni člani:

Boris Orešek, Darsad d.o.o., Evrosad d.o.o. Krško, KGZ Sava z.o.o., Meja Šentjur d.d., Mirosan d.o.o., Mirovita d.o.o., Sadjarstvo Aškerc, Sadjarstvo Blanca d.o.o., Sadjarstvo Ormož d.o.o., Sadjarstvo Slom d.o.o., Štajerc d.o.o. (Sadjarstvo Šilec)

“ Slovensko sadjarstvo se sooča z zahtevnim naborom izzivov, katerih uspešno naslavljanje terja okrepljeno sodelovanje vseh deležnikov, interdisciplinarni pristop in implementacijo celovite strategije z jasno opredeljenimi cilji. Poleg nujne nacionalne promocije sadja in ustrezne finančne podpore države, je za pospešitev rasti in konkurenčnosti sektorja ključnega pomena aktivna vloga raziskovalnih, izobraževalnih in svetovalnih institucij. Za zmanjšanje razvojnega zaostanka za primerljivimi sadjarskimi sektorji v sosednjih državah so nujne usmerjene in povečane investicije ter sinergijsko delovanje vseh relevantnih institucij v smeri enotnega cilja. Le s skupnimi prizadevanji bomo zagotovili dolgoročno ohranitev sektorja in tako vanj pritegnili tudi mlade generacije. Zato so nujne sveže ideje, novo znanje in boljše povezovanje stroke s prakso.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 je bil velik del naših prizadevanj usmerjen k posodobitvi zakonodajnih podlag za učinkovito odpravo posledic naravnih nesreč v sadjarstvu. Posebej smo izpostavili problematiko metodologije za popis škode v trajnih nasadih, opozorili na številne nepravilnosti in s tem zagotovili natančnejše in pravičnejše ocenjevanje škod. Aktivno smo se udeleževali sadjarskih dogodkov, posvetov in konferenc. S tem smo krepili strokovno znanje in spodbujali mreženje znotraj sektorja. V sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije smo organizirali delavnico o kalkulacijah lastne cene

namiznih jabolk, kar je članom omogočilo boljše razumevanje in obvladovanje stroškov. Sodelovali smo pri uspešni izvedbi spomladanske in jesenske promocije sadja iz sheme »Izbrana kakovost Slovenija«, s čimer smo prispevali k povečanju prepoznavnosti in potrošnje slovenskega sadja. S pripravo mnenj in pobud na temo zakonodaje, davkov, zavarovanj in ocene škode v sadjarstvu zaradi neugodnih vremenskih dogodkov, smo učinkovito zastopali interese sadjarjev in si prizadevali za izboljšanje pogojev poslovanja.

Cilji v letu 2025

- Aktivno bomo reševali problematiko dostopnosti in uporabe zaščitnih sredstev v sadjarstvu, s poudarkom na iskanju učinkovitih in okolju prijaznih rešitev, ki zagotavljajo kakovost in varnost pridelave sadja.
- Implementacija preventivnih ukrepov za podnebne spremembe: Razvijali in spodbujali bomo preventivne ukrepe za prilagajanje na posledice podnebnih sprememb, vključno z inovativnimi pristopi za zmanjšanje tveganj in zagotavljanje stabilnosti pridelave.
- Zagotovili bomo udeležbo na letni konferenci Svetovnega združenja pridelovalcev jabolk in hrušk (WAPA), kar bo omogočilo pridobivanje najnovejših informacij, mreženje in prenos dobrih praks v domače okolje.
- Organizirali bomo tradicionalni sadjarski posvet na sejmu AGRA, kot osrednjo platformo za mreženje, izmenjavo znanj, predstavitev inovacij in razpravo o aktualnih izzivih v sektorju.
- Izvedli bomo strokovno sadjarsko ekskurzijo z ogledom dobrih praks v tujini, s čimer bomo članom omogočili vpogled v napredne tehnologije in metode pridelave ter spodbudili njihovo implementacijo v Sloveniji.

Branko Virag, Skupina Panvita
predsednik

Nina Barbara Križnik
sekretarka

Združenje kmetijskih podjetij

Aktivni člani:

Agroemona d.d., Evrosad, d. o. o., Farne Ihan – KPM, d. o. o., Go-Ko d.o.o., HPG Brežice, d. o. o., Jata Emona d.o.o., Jeruzalem Ormož Sat d. o. o., Kmetijstvo Črnci, d. o. o., KG Lendava d.d., Ljutomerčan, d. o. o., Meja Šentjur, d. d., Panvita kmetijstvo, d. o. o., Paradajz, d. o. o., PP – Agro, d. o. o., Radgonske gorice, d. o. o., Vinakoper d. o. o. Koper, ŽIPO Lenart, d. o. o.

“ Kmetijska podjetja že skoraj desetletje opozarjajo državo o problematiki prehranske samooskrbe v državi. Končno je prišel čas, da je ta diskurz postal javen in se tudi širša slovenska javnost vsak dan bolj zaveda pomembnosti tega vprašanja. Pri Združenju kmetijskih podjetij si bomo še naprej prizadevali za večjo prehransko varnost, kar pa lahko država prvenstveno zagotovi z ustrezno zemljiško zakonodajo ter razbremenitvijo davkov in prispevkov za kmetijska podjetja, ki prispevajo največ k prehranski samooskrbi. Kmetijska podjetja potrebujemo tudi stimulatивно kmetijsko politiko, v kolikor želimo hkrati naslavljati večjo domačo pridelavo, varstvo okolja in etične dileme, ki prihajajo čedalje bolj v ospredje. Pri Združenju kmetijskih podjetij že dolga leta skrbimo za dobrobit živali in svoje kmetijske prakse vsakoletno izboljšujemo, vendar v okvirih, ki ne povzročajo negativnega vpliva na obseg in ceno v Sloveniji pridelane hrane.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 so bile naše aktivnosti usmerjene v krepitev položaja slovenskih kmetijskih podjetij in izboljšanje njihovega poslovnega okolja. Aktivno smo sodelovali pri pripravi in usklajevanju ključnih uredb ter pravilnikov, ki so povezani z izvajanjem strateškega načrta Skupne kmetijske politike (SKP) po letu 2023, zemljiške in druge kmetijske zakonodaje. Posebej smo se zavzemali za dvig zgornje meje sofinanciranja

investicij v petletnem obdobju, in sicer iz 800.000 € na 1,5 milijona €, ki je ključna za spodbujanje naložb in razvoja. Veliko pozornost smo namenili aktivnostim za izboljšanje ekonomskega in davčnega okolja za kmetijska podjetja. Gre za boj proti sivi ekonomiji in delu na črno, kar prispeva k bolj poštenim in konkurenčnim tržnim tekmam. Hkrati smo se intenzivno zavzemali za razbremenitev davkov in prispevkov v kmetijstvu ter za izenačitev davčne obravnave pravnih in fizičnih oseb, ki delujejo v tej panogi. Dejavno smo prispevali k razpravam, katerih cilj je bil izboljšanje prehranske varnosti v državi in zagotavljanju stabilne in kakovostne preskrbe s hrano. Pomemben poudarek je bil namenjen izzivom, s katerimi se sooča področje živinoreje, vključno z razpravami o morebitni ukinitvi reje živali v kletkah. Pri tem si prizadevamo za uravnotežene rešitve, ki upoštevajo tako dobrobit živali kot tudi ekonomsko vzdržnost kmetij.

Cilji v letu 2025

- Prizadevali si bomo za izenačitev davčnih in prispevnih obveznosti med fizičnimi in pravnimi osebami v kmetijstvu.
- Podpiramo prostovoljno članstvo pravnih oseb v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije.
- Posebej si bomo prizadevali, da vrstni red upravičencev v Zakonu o kmetijskih zemljiščih ne bo predmet ponovnih razprav, kar bo prineslo pravno varnost in prehransko samooskrbo.
- Aktivno bomo zastopali dvig zgornje meje sofinanciranja investicij iz 800.000 EUR na 1,5 milijona EUR.
- Spodbujali bomo aktivnosti za razširitev možnosti uporabe digestata na kmetijskih površinah, kar prinaša tako okoljske kot ekonomske koristi.

Matjaž Durič, Panvita Ekoteh, d. o. o.
predsednik

Nina Barbara Križnik
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje proizvajalcev bioplina –
European Biogas Association (EBA)

Sekcija proizvajalcev bioplina

Aktivni člani:

Koto, d. o. o.,
Panvita Ekoteh, d. o. o.,
Panonia Bio Gas d.o.o.,
Perutnina Ptuj, d. o. o.,

«Člani Sekcije proizvajalcev bioplina aktivno prispevamo k ohranjanju čistega okolja in okoljsko sprejemljivi predelavi odpadkov, s čimer zagotavljamo neodvisnost od tujine pri ravnanju z organskimi odpadki. Naše delovanje obsega predelavo organskih odpadkov, proizvodnjo obnovljive električne energije in toplote ter zagotavljanje visokokakovostnega organskega gnojila digestata. Naša vizija vključuje tudi nadgradnjo v proizvodnjo biometana, za kar so pripravljene znatne investicije v višini več milijonov evrov, vendar je ta razvoj neposredno odvisen od vzpostavitve ustrezne podporne sheme. Verjamemo, da bo država prepoznala naš ključni prispevek k trajnostnemu razvoju, energetski neodvisnosti in krožnemu gospodarstvu ter ustvarila pogoje, ki bodo omogočili nadaljnje delovanje in razvoj bioplinarn v Sloveniji. Le tako bomo lahko v celoti izkoristili naš potencial za čistejšo in bolj trajnostno prihodnost.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 so bile ključne aktivnosti Sekcije proizvajalcev bioplina usmerjene v razvoj in implementacijo učinkovite podporne sheme za nadgradnjo bioplinarn v proizvodnjo biometana. Vzpostavili smo tesno sodelovanje s predstavniki Ministrstva za okolje, podnebje in energijo. Naš cilj je bil zagotoviti vse relevantne informacije in strokovno znanje, ki so ključni za uspešno implementacijo proizvodnje biometana v Sloveniji. V ta namen so člani sekcije predstavnikom ministrstva omogočili tudi neposreden vpogled v delovanje bioplinarn.

Opozarjali smo na zaznane nepravilnosti v metodologiji izračuna veljavne podporne sheme za proizvodnjo električne energije iz bioplina. S tem smo si prizadevali za prispevek k bolj učinkovitemu in pravičnemu sistemu podpore. Pomemben premik v informiranju je bila izdaja novičnika »Fokus bioplin«. Z njim si prizadevamo razbiti pogoste mite o delovanju slovenskih bioplinarn ter redno obveščati ključne deležnike o aktualnih trendih in novostih na področju bioplina.

Cilji v letu 2025

- Izboljšati tržni položaj bioplinarn in njihovo konkurenčnost: Aktivno si bomo prizadevali za novo podporno shemo za električno energijo iz bioplina ter za investicijske ter obratovalne podpore za nadgradnjo proizvodnje bioplina v biometan.
- Poudariti vrednost bioplinkega sektorja: Aktivno bomo ozaveščali o pomenu ohranjanja in razvoja bioplinških naprav in njihovih koristi za okolje in družbo.
- Spodbujanje sodelovanja in zastopanja interesov: Zastopali bomo skupne interese sektorja na nacionalni in evropski ravni, pri čemer bomo poudarjali potrebo po tesnem sodelovanju med Evropsko komisijo, državami članicami ter celotno verigo bioplina in biometana.
- Spodbujanje iniciativ v biogospodarstvu: Aktivno bomo sodelovali v projektih s področja biogospodarstva in nadaljevali s konstruktivnim dialogom s strokovno in širšo javnostjo.
- Razširitev uporabe digestata: Izvajali bomo aktivnosti za razširitev možnosti uporabe digestata na kmetijskih površinah, s čimer bi lahko povečali njegovo uporabo.

Brigita Vindiš Zelenko,
Perutnina Ptuj d.o.o.

predsednica,
z letom 2025 združenje vodi predsednik
mag. Aleš Zavadlal, Jata Emona d.o.o.

Nina Barbara Križnik
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje proizvajalcev krmil - The
European Feed Manufacturers' Federation
(FEFAC)

Združenje proizvajalcev krmil

Aktivni člani:

Dobrodej, d. o. o., Jata Emona, d. o. o., Jeruzalem Lek
veterina d.o.o., Panvita kmetijstvo, d. o. o., Perutnina
Ptuj, d. o. o., Pivka d. d., PP - Agro, d. o. o., Sat- oljarna
in mešalnica središče, d.o.o.

“V Združenju proizvajalcev krmil smo trdno prepričani,
da je naša dejavnost ključnega pomena za zagotavljanje
prehranske varnosti Slovenije in njene odpornosti v
prihodnosti. Kakovostna in varna krma je temelj za zdravo
in produktivno rejo živali, s tem pa neposredno vpliva na
samooskrbo z živalskimi produkti – od mesa in mleka do
jajc. Proizvodnja krmil je vitalni del kritične infrastrukture,
ki omogoča nemoteno delovanje prehranske verige. Naša
prizadevanja so usmerjena v zagotavljanje stabilnih
dobav, inovacije v proizvodnji in trajnostne rešitve, ki bodo
prispevale k dolgoročni odpornosti slovenskega
kmetijstva. Verjamemo, da bomo s skupnimi napor in
podporo vseh deležnikov zagotovili, da bo slovenska
krma ostala temelj zanesljive preskrbe z visokokakovostnimi
živalskimi produkti za naše prebivalstvo.

-izjava predsednice

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 smo se osredotočali na usklajevanje
z evropskimi standardi, ki je ključno za razvoj in
stabilnost sektorja proizvodnje krmil. Po zgledu
Evropskega združenja za krmila (FEFAC) smo se lotili
priprave nacionalnih smernic dobre proizvodne prakse
krmil. Te smernice se usklajujejo z Upravo za varno
hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, kar zagotavlja
njihovo celovitost in relevantnost. V sodelovanju z
Upravo smo organizirali informativno izobraževanje
o novostih na področju krmne zakonodaje. Preko
spletnega seminarja smo podrobno predstavili novo
uredbo o preprečevanju krčenja gozdov in aktivno
delovali v smeri njene poenostavitve za naše člane.
Za zagotavljanje dostopa do najnovejših trendov
in inovacij v panogi smo organizirali strokovno

ekskurzijo z udeležbo na sejmu Eurotier. To je članom
omogočilo vpogled v napredne rešitve na področju
prehrane živali, trajnostnega razvoja, tržnih trendov
in zagotavljanja varnosti krme. Združenje je aktivno
zastopalo stališča članov v razpravah v okviru žitne
verige. S sistematičnim zbiranjem statističnih poročil
na nacionalni, evropski in globalni ravni smo prispevali
k celovitemu odločanju podjetij in strateškemu razvoju
panoge. Naše združenje ostaja zavezano k spodbujanju
inovacij, zagotavljanju regulativne skladnosti in krepitvi
konkurenčnosti slovenske krmne industrije.

Cilji v letu 2025

- Naša prioriteta je zagotavljanje visoke ravni
biovarnosti, s poudarkom na preventivi in
pripravljenosti na morebitne izbruhe bolezni
(slinavka, parkljevka).
- Aktivno sodelovanje pri pripravi in implementaciji
podzakonskih aktov, povezanih z Zakonom o
varni hrani in krmi in Uredbi EU o krčenju in
degradaciji gozdov, zlasti v smeri priprave članov,
informiranja in aktivnostih za njeno poenostavitev.
- Izvedli bomo podrobno analizo dobavnih verig,
ki bo temelj za pripravo celovitih načrtov za
odpornost sektorja v nepredvidenih okoliščinah.
- Nadaljevali bomo z izobraževalnimi aktivnostmi
za vse ravni. Organizirali bomo strokovno
ekskurzijo v Rotterdam, ki bo ponudila
neposreden vpogled v napredne prakse in
tehnologije.
- Zagotavljali bomo informiranje članov o varnosti
krme, strategijah za trajnostno poslovanje in
najnovejših spremembah EU zakonodaje, kar
bo vplivalo na poslovanje sektorja.
- Objavili bomo Kodeks dobre proizvodne
prakse v proizvodnji krmil, ki bo prispeval k
standardizaciji in zagotavljanju kakovosti.

Tomislav Bujanovič, Žito, d.o.o.
predsednik

mag. Jana Ramuš Martini
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje za mlinarstvo - European
Flour Millers Association (EFM)

Zdrúženje za mlinarstvo

Aktivni člani:

Mlin Katič, d. o. o.,
Mlin Korošec, d. o. o.,
Mlinopek, d. d. Murska Sobota,
Mlinotest, d. d.,
Štupnikov Mlin, Marjan Maver, s. p.,
Žito, d. o. o.

“ Leto 2024 je bilo za slovensko mlinarstvo leto intenzivnega usklajevanja in priprav na številne sistemske spremembe. V okviru združenja smo skupaj naslavljali izzive – od sheme »Izbrana kakovost Slovenija« do zahtev deforestacijske uredbe, zakonodaje o kritični infrastrukturi ter kibernetske varnosti. Posebej pomembno se mi zdi, da smo kljub kompleksnemu okolju ohranili odprt dialog in trdno partnerstvo med vsemi deležniki v verigi. V letu 2025 bomo še odločneje gradili na sodelovanju s slovenskimi pridelovalci, odpornosti dobavnih poti in skupnih razvojnih projektih. Verjamem, da bomo z znanjem, odgovornostjo in medsebojnim zaupanjem tudi prihodnje leto uspešno krmarili skozi izzive in tlakovali pot trajnostni prihodnosti naše panoge. .
-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 so se člani Zdrúženja za mlinarstvo seznanjali s pogoji implementacije sheme »Izbrana kakovost Slovenija« za žitni sektor in s spremembami pravilnika o tržnem informacijskem sistemu za žita ter dostopu do sredstev skupne kmetijske politike. Aktivno se je razpravljalo o zahtevah deforestacijske uredbe, katere začetek veljave se je zamaknil za eno leto. Pomembna področja razprav so bila aneks k kolektivni

pogodbi, novi obračuni omrežnin, zakon o kritični infrastrukturi ter težave pri izvajanju pravilnika o varnem premeščanju bremen. Zdrúženje je pozorno spremljalo tudi področje kibernetske varnosti. Pomembna je bila vloga varuha odnosov v verigi preskrbe s hrano, ki se osredotoča na preprečevanje nepoštenih praks, krepitev prehranske varnosti ter promocijo lokalnih verig in dobrih praks.

Cilji v letu 2025

- Krepitev odpornosti dobavnih verig – spremljanje mednarodnih trgovinskih razmer (ZDA carine, dvig cen za pšenico in koruzo zaradi podražitve soje), okrepitev sodelovanja s slovenskimi pridelovalci v povezavi s shemo »Izbrana kakovost Slovenija«,
- prilagoditev zakonodaji o kritični infrastrukturi – informiranje članov o obveznostih iz uredbe in priprava usklajenih načrtov za delovanje v kriznih razmerah,
- izvajanje deforestacijske uredbe – priprava na registracijo in izpolnjevanje obveznosti do konca 2025, vzpostavitev mehanizmov sledljivosti za surovine, zlasti pšenico,
- spodbujanje slovenske pridelave in predelave – aktivno vključevanje v shemo »Izbrana kakovost Slovenija« in vzpostavitev zanesljivih partnerstev s slovenskimi pridelovalci, krepitev zavedanja potrošnikov o pomenu lokalnih surovin in transparentnosti porekla,
- boljša koordinacija znotraj verige žita – moka – kruh: povečanje sodelovanja med pridelovalci, mlinarji in peki; iskanje dogovora o dolgoročnejših pogojih odkupa in skupnih razvojnih projektih ter vzpostavitev trajnega dialoga med deležniki (npr.: Žitna konferenca, sejum AGRA...).

Danilo Kobal, Mlinotest, d. d.

predsednik,
do novembra 2024 je bil predsednik
Silvester Pečjak, Pekarna Pečjak d.o.o.

mag. Jana Ramuš Martini
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Mednarodno združenje za pekarstvo - The
International Association of Plant Bakeries (AIBI)

Združenje za pekarstvo

Aktivni člani:

Conditus d.o.o.,
Don don d.o.o.,
Hlebček d.o.o.,
Mercator IP d.o.o.,
Mlinopek d.d. Murska Sobota,
Mlinotest d.d.,
Pekarna Pečjak d.o.o.,
Reprokolinska d.o.o.,
Žito d.o.o.

“ Po letih velikih preizkušenj – covid, cena energije, vojna v Ukrajini in njen vpliv na dostopnost osnovnih surovin – je bilo leto 2024 za pekarsko branžo navidezno mirno. Vendar samo navidezno. Pod pokrovom brbotajo številni izzivi, ki jih moramo peki hitro reševati, da bo slovenski potrošnik še naprej užival v najrazkošnejši ponudbi pekarskih izdelkov. Rast stroškov – predvsem dela, volatilitnost cen surovin, vedno bolj nekonkurenčno poslovno okolje v Sloveniji, kadrovske tehnične primanjkljaje, ... je le nekaj tem, ki nas dnevno spremljajo. Žal je kruh v mnogočem izgubil svoj tradicionalno privilegiran status in postal le eden od izdelkov, ki naj z najnižjo ceno vabi kupce v trgovino. Pekarska podjetja smo spoznala, da ne moremo vsi delati vsega za vsakogar. Iščemo specializacijo z investicijami in reorganizacijami. Predvsem pa izkoriščamo priložnosti, ki nam jih na evropskem trgu puščajo veliki tuji igralci. In tu smo vedno bolj uspešni. Tudi zaradi fleksibilnosti in inovativnosti.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

Člani združenja so bili aktivni pri izvajanju zavez odgovornosti, na senzoričnem ocenjevanju izdelkov iz področja pekarskega, slaščičarstva in testeninarstva ter v partnerstvu za polnozrnatne izdelke. Velik del aktivnosti je bil namenjen optimizaciji javnega naročanja pekarskih izdelkov. Trajnost, kadri, digitalizacija in mednarodni razvoj panoge so bile osrednje teme kongresa AIBI, ki je potekal v Hamburgu. Aktivno smo sodelovali tudi v Strokovnem odboru in Upravnem odboru AIBI. Na Simpoziju Mlinarstvo in pekarstvo v Portorožu smo predstavili stanje mlinarske in pekarske panoge v Sloveniji. Ob izteku mandata so potekale tudi volitve novega predsednika, pri čemer so se člani dosedanemu predsedniku zahvalili za dolgoletno sodelovanje.

Cilji v letu 2025

- Standardiziran seznam izdelkov za javna naročila za boljšo konkurenčnost, predvidljivo proizvodnjo, boljšo logistiko,
- promocijske aktivnosti za boljšo podobo kruha kot živila – ozaveščanje o pomenu kruha kot kakovostnega, zdravega in lokalnega živila, ter promocija pekarskega poklica,
- kakovost in varnost živil – ažurno informiranje in ukrepanje, poglobitev znanja o GFSI standardih (IFS, BRC, FSSC22000),
- trajnostna pridelava pšenice in podnebne razmere – spremljanje evropske pobude SWIE, priprava stališča do merjenja ogljičnega odtisa pšenice ter vključevanje rezultatov v prihodnje promocije in razpise,
- mednarodno sodelovanje in vpliv - spremljanje zakonodajnih trendov na nivoju EU, aktivna udeležba na projektih in delovnih skupinah, krepitev glasu slovenske pekarske industrije.

Tomaž Žnidarič,
Ljubljanske mlekarne d.o.o.
predsednik

Barbara Rupnik
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje za mlekarstvo - European
Dairy Association (EDA)

Združenje za mlekarstvo

Aktivni člani:

Ekolat d.o.o.,
Ljubljanske mlekarne d.o.o.,
KGZ z.o.o. Škofja Loka (Loška mlekarne),
Kele & Kele d.o.o. (Mlekarne Krepko),
Mlekarne Celeia d.o.o.,
Mlekarne Planika d.o.o. Kobarid,
Pomurske mlekarne d.d.

“ Leto je zaznamovala rast odkupnih cen mleka, ki je ni bilo mogoče prebiti v cene na policah. Dodaten izziv je predstavljal naraščajoč obseg zahtev glede varstva okolja, med njimi uveljavitev zakonodaje o obveznem pritrjevanju pokrovčkov. Potrošniki pri tem ostajajo izrazito pozorni na ceno. Naša glavna naloga ostaja pri potrošnikih doseči zavedanje, da kakovostne lokalne in trajnostno pridelane hrane ni mogoče proizvesti po nizkih cenah. Pri tem potrebujemo podporo vseh deležnikov: od kmetov, vlade, medijev, potrošnikov in evropskih institucij.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V okviru študijskega obiska na Kemijskem inštitutu smo obravnavali potencialno sodelovanje mlekarne na področju razvoja funkcionalnih mlečnih izdelkov, izboljšane izrabe sirotke in optimizacije čistilnih postopkov za odpadne industrijske vode. Svetu za ekološko kmetovanje in trajnostno proizvodnjo hrane na MKGP smo predstavili stanje in potrebe pri predelavi ekološkega mleka. Analizirali smo izzive na področju primarne in transportne embalaže za mlečne izdelke in jih predstavili Trgovinski zbornici Slovenije z namenom iskanja skupnih rešitev. Za informativno publikacijo o mleku in mlečnih izdelkih v okviru Šolske

sheme smo pripravili prispevek na temo predelave mleka v mlekarneh. Sodelovali smo z EDA, zbirali statistične podatke s področja mlekarstva ter nudili strokovno podporo pri izvajanju nacionalne promocije v sektorju mleka.

Cilji v letu 2025

- Analiza sektorja: priprava analize stanja, potreb in izzivov slovenskega mlekarskega sektorja kot podlage za usmerjene podporne ukrepe
- Ozaveščanje javnosti o pomenu mlekarne za prehransko suverenost Slovenije: načrtovanje in izvedba ciljnih komunikacijskih aktivnosti za povečanje zavedanja med ključnimi deležniki (predstavniki mlekarske verige, državne institucije, trgovci, potrošniki)
- Krepitev tržnega položaja slovenskih mlečnih izdelkov: načrtovanje učinkovitejše nacionalne promocije mleka in mlečnih izdelkov
- Krepitev dolgoročno stabilnega sodelovanja deležnikov mlekarske verige: posvetovanja in usklajevanja z namenom opredelitve skupnih razvojnih prioritet in doseganja večje usklajenosti ciljev
- Spodbujanje trajnostne transformacije mlekarskega sektorja: podpiranje uvajanja trajnostnih praks v pridelavi in predelavi mleka (učinkovita raba virov, dobrobit živali, dodajanje vrednosti stranskim tokovom predelave mleka)
- Krepitev mednarodnega sodelovanja na strateških področjih: nadgradnja sodelovanja z EDA z namenom prenosa znanja in dobrih praks ter sooblikovanja zakonodajnih predlogov

Rok Kopinč, Medex d.o.o.
sredsednik

Tamara Srdarev Smole
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje za prehranska dopolnila -
Food Supplements Europe (FSE)

Zdrúženje za prehranska dopolnila

Aktivni člani:

Aglea d. o. o.,	Medex d. o. o.,
Algena d. o. o.,	Medicinalis d. o. o.,
Ars Pharmae d. o. o.,	MPG LAB d. o. o.,
Atlantic Droga Kolinska d. o. o.,	MycoMedica d. o. o.,
Avedmed d. o. o.,	NN International d. o. o.,
Bimedia d. o. o.,	PharmaLinea d. o. o.,
Bio pak d. o. o.,	RES-PONS d. o. o.,
Biostile d.o.o.,	SALUS, Veletrgovina d. o. o.,
BV & S d. o. o. Novo mesto,	Valens Int, d. o. o.
EwoPharma d. o. o.,	
Fitosan d. o. o.,	
Inslab d.o.o.,	
Jata Emona d. o. o.,	

“Povezovanje panožnih, čeprav konkurenčnih podjetij, je ključno za doseganje skupnih, višjih ciljev. Osredotočenost na konkurenco je vedno formula za povprečnost, zato zagovarjam sodelovanje, deljenje izkušenj in skupno iskanje rešitev, ki bodo vsem omogočile dobre temelje za inovativnost na področju razvoja in prodaje kvalitetnih izdelkov za ohranjanje zdravja ljudi.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 je Zdrúženje za prehranska dopolnila nadaljevalo z aktivnim strokovnim delom, rednim svetovanjem na področju označevanja živil in aditivov ter podporo članom pri reševanju zahtevnejših izzivov. Na marčevski seji je bila izpostavljena tema regulacije alfa-lipoične kisline ter oblikovanje kriterijev za naziv zaupanja vrednega podjetja. Obravnavano je bilo tudi poročilo o delu združenja v letu 2023 ter aktivnosti v okviru iniciative »Tveganje bolje obvladujemo skupaj«. Sprejet je bil sklep o naslovitvi dopisa na UVHVVR glede izraza »probiotik«. Novembrska seja je bila posvečena varnosti, kakovosti in oglaševanju prehranskih dopolnil. Predstavljene so bile aktualne pobude, nadzorni mehanizmi in novosti na ravni EU, pomembne za prihodnje delovanje članov združenja.

Cilji v letu 2025

- Vplivati na odločitve pristojnih organov (nadaljevanje iniciative »Tveganje bolje obvladujemo skupaj« - redni sestanki z vladnimi predstavniki in njim sorodnimi inštitucijami, dokumenti o stališču ZPD),
- vplivati na pogled Food Supplements Europe (redno spremljanje informacij in novosti, prevajanje in informiranje članov),
- vplivati na percepcijo javnosti / trga (postati pomemben sogovornik za področje prehranskih dopolnil v splošni javnosti (izboljšana podoba članov in njihovih blagovnih znamk na trgu) in
- zaupanje v delo in poslanstvo združenja (individualno strokovno svetovanje članom: označevanje živil, varnost živil, nova živila, mednarodno poslovanje ipd., izobraževanja po meri članov (seminarji, konference), strokovni novičnik Poročilo o aktualnih temah).

Marian Šefčovič, Radenska d.o.o.
predsednik

dr. Petra Medved Djurašinović
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje proizvajalcev brezalko-
holnih pijač - Soft drinks Europe (UNESDA)
Evropsko združenje proizvajalcev mineralnih
vod - Natural Mineral Waters Europe (NMWE)

Združenje industrije pijač

Aktivni člani:

Atlantic Droga Kolinska d.o.o.,
Bio-Sad d.o.o.,
Coca-Cola HBC Slovenija d.o.o.,
Dana d.o.o.,
Fructal d.o.o.,
Nektar Natura d.o.o.,
Nika BEV d.o.o.,
Pivovarna Laško Union d.o.o.,
Radenska d.o.o.,
Roiss d.o.o.,
Vipi d.o.o.,
Vital Mestinje d.o.o.

“ Združenje industrije pijač ostaja odgovoren deležnik na številnih prednostnih področjih sektorja. Delujemo v hitro se spreminjajočem poslovno-političnem okolju. Poudarek je na sodelovanju z Vlado RS, predvsem posredno preko ministrstev glede posameznih prioriternih tem. Trajnostno upravljanje z vodo razumemo kot našo odgovornost. Odgovoren odnos do potrošnika je naše vodilo pri razvoju novih izdelkov. Napoved uvedbe dodatnih dajatev za sektor pijač pa je zamajala urnike vseh nas že v začetku leta 2024. Čeprav si v združenju aktivno prizadevamo za konstruktiven dialog, se ob pomanjkanju konkretnih rezultatov vse pogosteje zdi, da sodelovanje ni dovolj vzajemno in ne dosega pričakovane učinkovitosti.
-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 je Združenje industrije pijač osredotočilo svoje aktivnosti na trajnostno preobrazbo sektorja, pri čemer je ključno vlogo igrala podpora uvedbi kavcijskega sistema za ločeno zbiranje embalaže pijač. Združenje je nadaljevalo z zmanjševanjem vsebnosti sladkorja v brezalkoholnih pijačah, razvojem izdelkov, skladnih s prehranskimi trendi ter odgovornim oglaševanjem. Poleg tega smo okrepili sodelovanje z vladnimi in nevladnimi organizacijami, se aktivno vključevali v oblikovanje zakonodaje, spremljali evropsko zakonodajo, s poudarkom na Uredbi o embalaži in odpadni embalaži ter si prizadevali za transparentno komuniciranje z javnostjo. Pomemben poudarek je bil tudi na trajnostnem upravljanju z vodo.

Cilji v letu 2025

- Na področju okoljske trajnosti bo poudarek na optimizaciji zbiranja, recikliranja in ponovne uporabe vseh vrst embalaže, vključno s plastiko, povečanju deleža zbiranja embalaže za enkratno uporabo, vključno s plastenkami in pločevinkami, ustvarjanju optimalnega okvirja in pogojev za razpoložljivost in cenovno dostopnost rPET visoke kakovosti ter primerne za stik z živili.
- Na področju družbene odgovornosti si bomo prizadevali za zmanjševanje energijske vrednosti in vsebnosti sladkorja, odpravljanje zakonodajnih ovir za inoviranje in zmanjševanje sladkorja, spodbujanje samoregulative in iniciativ, vključno z oglaševanjem in trženjem otrokom.
- Z vidika trajnostnega in konkurenčnega poslovanja bo v ospredju poudarek podpri pravičnim, ne-diskriminatornim in predvidljivim fiskalnim ukrepom.

Andrej Sluga, Byra d.o.o. (Reservoir Dogs)
predsednik

Rok Kregar, Pivovarna Laško Union d.o.o.
MSOS Jože Podobnik s.p. (Pivovarna Zajc)
podpredsednika

Dea Bergant
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje pivovarjev - The Brewers of Europe

Združenje slovenskih pivovarn

Aktivni člani:

Alvita d.o.o. (Loo-blah-nah),
Byra d.o.o. (Reservoir Dogs),
Green Gold d.o.o.,
Maister d.o.o.,
MSOS Jože Podobnik s.p. (Pivovarna Zajc),
Pivovarna Laško Union d.o.o.,
Reset pivovarna d.o.o.,
Racon d.o.o. (Crazy Duck),
Savinjska pivovarna d.o.o. (Clef),
Time Brewery d.o.o.,
Tovarna pivovarna d.o.o. (Tektonik),
Vladimir Fatur d.o.o. (Pivovarna Maribor),
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

“ Leto 2024 je prineslo številne izzive. Kljub napovedi občutnega dviga trošarin smo pivovarji ostali proaktivni in se še tesneje povezovali s turizmom in gostinstvom. Uspelo nam je okrepiti prepoznavnost in pomen pivovarstva v Sloveniji ter z usmerjenostjo v razvoj kakovostnih in inovativnih izdelkov nadaljevati aktivnosti, ki prispevajo k razvoju celotnega sektorja. Naše delovanje ni bilo osredotočeno le na izboljševanje produktov in prodaje, temveč predvsem na krepitev ugleda pivovarstva in lokalnih zgodb ter razvoj širšega poslovnega okolja.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

Aktivnosti združenja so bile usmerjene v kampanjo za dvig relevantnosti in izboljšanje ugleda sektorja pivovarstva Slovenije. S tem namenom je potekalo 4. senzorično ocenjevanje piva, nadaljnja promocija projekta BeerPass Slovenia, v okviru dogodka ob Mednarodnem dnevu piva 2024 je bil izpostavljen pomen dviga kulture pitja piva in zmerno ter odgovorno uživanje alkohola. Temu je sledil dogodek »Kako je biti danes pivovar v Sloveniji?«, kjer so pivovarji izpostavili ključne izzive, s katerimi se soočajo (napovedan dvig trošarin, vpeljava trajnostne embalaže in krepitev sodelovanja z gostinskimi in turističnim sektorjem) in njegov doprinos k razvoju in inovativnosti izdelkov. Interesi združenja pa so bili aktivno zastopani tudi na sestankih evropskega združenja Brewers of Europe.

Cilji v letu 2025

- Nadaljevanje kampanje za dvig relevantnosti sektorja pivovarstva Slovenije,
- nadaljnja promocija projekta BeerPass Slovenia,
- organizacija in izvedba Mednarodnega dneva piva,
- promocija piva odlične kakovosti,
- spodbujanje potrošnikov k zmernemu in odgovornemu pitju ter širjenje prepoznavnosti pivovarjev v Sloveniji.

Gorazd Bedenčič,
Puklavec Family Wines d.o.o.
predsednik

Jure Grubar, Kmečka zadruga Krško z.o.o.,
podpredsednik

mag. Tina Buh
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje vinarskih podjetij - Comité
Européen des Entreprises Vins (CEEV)

Združenje slovenskih vinarjev

Aktivni člani:

Klet Brda z.o.o., Dobrovo,
Kmečka zadruga Krško z.o.o.,
KZ Metlika, z.o.o.,
Mare Santo Wines d.o.o.,
Posestvo Marof d.o.o.,
Puklavec Family Wines d.o.o.,
Ptujška klet d.o.o.,
Radgonske gorice d.o.o.,
Sporti d.o.o. (Vina Zajc)
Vinakoper d.o.o. Koper,
Vinakras z.o.o. Sežana,
Vipava 1894 d.o.o.

“Leto 2024 je bilo za člane našega združenja leto rekordno nizkih količin pridelanega grozdja. V povprečju smo imeli člani več kot 1/3 manj grozdja. Tako slaba letina je bila posledica več dejavnikov – zmrzali, bolezni, suše in zelo vročega poletja. Žal odziv države na slabo letino ni bil takšen kot smo ga v združenju pričakovali. Država se ne zaveda, da lahko še ena tako slaba letina povzroči stečaj kakšne izmed večjih kleti – le te pa proizvedejo skoraj polovico slovenskega pridelka grozdja. Nova vinska zakonodaja je še vedno v pripravi (pri pripravi le te aktivno sodelujemo), vendar tudi z njo ne bomo rešili glavnih težav v slovenskem vinskem sektorju. Največja med njimi je nelojalna konkurenca z vidika davčne obravnave subjektov na trgu. Vinska potrošnja pri nas in po svetu upada, vendar se vinarji s tem borimo z novimi inovativnimi produkti, drugačnim stilom vina in seveda tudi z razpršenostjo prodaje. Ne glede na vse omejitve, s katerimi smo soočeni, se prodaja in tudi kakovost slovenskih vin v tujini povečuje. Vinarji pa se med seboj tudi vedno bolj povezujemo s skupnimi pristopi na trgih.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

Združenje slovenskih vinarjev je osrednjo pozornost namenilo ugotavljanju škode in pridobivanju pomoči za izpad dohodka zaradi podnebnih katastrof (pozeba, suša toča). Za vinogradnike in vinarje je bila lani ena najslabših trgatev v zgodovini. Sodelovali smo pri oblikovanju meril za intervencije iz vinske ovojnice Strateškega načrta skupne kmetijske politike po 2023. Skupaj z Veleposlaništvom RS v Pragi smo sodelovali pri promociji vina in kulinarike. Izvedli smo izobraževanje za člane na temo novosti v zakonodaji na področju označevanja vina. Organizirali in izvedli smo ogled prakse izvajanja izotopskih analiz vina na Institutu Jožef Stefan. Aktivno smo sodelovali v delovni skupini ministrstva za pripravo novega Zakona o vinu.

Cilji v letu 2025

- Krepitev trajnostne pridelave grozdja in obvladovanje fitosanitarnih tveganj s poudarkom na zatiranju zlate trsne rumenice.
- Učinkovita izraba sredstev iz vinske ovojnice Strateškega načrta SKP s pomočjo evalvacije in predlogov za izboljšave.
- Mednarodna promocija in krepitev ugleda slovenskega vina v okviru kulinarčne diplomacije.
- Krepitev znanja, povezovanja in podpore članstvu s strokovnimi usposabljanji ter redno komunikacijo.
- Zagovorništvo in aktivno vključevanje v oblikovanje vinske zakonodaje.

Kristjan Magdič, Paradjaz, d.o.o.

predsednik,
do 19.12.2024 je bil predsednik
Drago Belec, Cornus, d.o.o.

dr. Vesna Miličič
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:

Evropsko združenje proizvajalcev svežih
proizvodov - European Fresh Produce Association
(FRESHFEL EUROPE)

Združenje pridelovalcev v sodobnih rastlinjaki

Aktivni člani:

Cornus d.o.o.,
Darsad d.o.o.,
Panvita d.o.o.,
Paradjaz d.o.o.

“ Slovenska pridelava zelenjave v visokotehnoloških rastlinjaki predstavlja eno od možnosti dviga samooskrbe z zelenjavo. Pri tem pa je prav tako ključna jasna razvojna vizija, sistemske spodbude za gradnjo novih in nadgradnjo obstoječih rastlinjakov, učinkovite kmetijske, gradbene in energetske politike ob stabilnih tržnih razmerah ter nacionalna promocija zelenjave.
-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 smo si v združenju aktivno prizadevali za izboljšanje konkurenčnosti in stabilnosti pridelave zelenjave. Naše aktivnosti so bile usmerjene v sistemske spremembe in krepitev strokovnega znanja znotraj sektorja. Izvedli smo poglobljene analize in pripravili konkretne predloge za izenačitev davkov in prispevkov v kmetijstvu, kar je ključno za izboljšanje poslovnega okolja in zmanjšanje obremenitev kmetijskih podjetij. Zavzemali smo se za spremembo Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije, v smeri prostovoljnega članstva pravnih oseb. Nadaljevali smo s pogovori za pripravo specifikacije za shemo »Izbrana kakovost – Slovenija« za vrtnine, kar bo prispevalo k višjim standardom kakovosti in varnosti pridelave zelenjave. Na sejmu AGRA smo uspešno organizirali strokovni zelenjadarski posvet in

dogodek o možnostih subvencioniranja agroživilskih podjetij, s čimer smo spodbudili mreženje med člani in omogočili prenos znanja ter spodbujanje investicij. Aktivno smo se udeleževali srečanj in delavnic z Varuhom odnosov v verigi preskrbe s hrano o razvojnih izzivih in priložnostih slovenskega zelenjadarstva.

Cilji v letu 2025

- Razvoj sektorja in strateško sodelovanje: Aktivno bomo sodelovali z Varuhom pri pripravi strategije za razvoj zelenjadarstva, s čimer bomo prispevali h krepitvi in dolgoročni stabilnosti celotnega sektorja.
- Vplivanje na zakonodajo: Dejavno bomo sooblikovali zakonodajo in redno obveščali člane o aktualnih razpisih resornih ministrstev, kar bo omogočilo boljše izkoriščanje razpoložljivih finančnih priložnosti.
- Prenos dobrih praks: Z organizacijo strokovne ekskurzije bomo poskrbeli za prenos najnovejših in najboljših praks iz tujine, kar bo prispevalo k izboljšanju tehnoloških in pridelovalnih procesov.
- Izboljšanje informiranosti članov: Načrtujemo izdajo elektronskega novičnika »Gajbica novic«, ki bo zagotavljal redno in relevantno informiranje članov o dogajanjih v sektorju in novostih.
- Povečanje prepoznavnosti slovenske zelenjave: Nadaljevali bomo s pripravo specifikacije »Izbrana kakovost – Slovenija« za vrtnine. Cilj je povečati prepoznavnost in ozaveščenost potrošnikov o visoki kakovosti slovenske zelenjave.

Monika Marin, Delamaris d.o.o.
predsednica

mag. Jana Ramuš Martini
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje za živilsko
industrijo (FoodDrinkEurope)

Odbor za varnost živil

Aktivni člani:

AgroGold d.o.o.,	Mirovita d.o.o.,
Atlantic Droga Kolinska d. o. o.,	Mlekarna Celeia d.o.o.,
Baron d.o.o.,	Mlekarna Planika d.o.o.,
Celjske mesnine d.d.,	Mlinopek d.d.,
Dana d.o.o.,	Mlinotest d.d.,
Delamaris d.o.o.,	Motor d.o.o. PE Mlekarna Beka,
Don don d.o.o.,	Nektar Natura d.o.o.,
Eta Kamnik d.o.o.,	Organa d.o.o.,
Fructal d.o.o.,	Panvita Agromerur,
Gea d.d.,	Panvita MIR d.d.,
Hlebček d.o.o.,	Pekarna Pečjak d.o.o.,
Incom d.o.o.,	Perutnina Ptuj d.o.o.,
Jata Emona d.o.o.,	Pivka d.d.,
Konditor d.o.o.,	Pivovarna Laško Union d.o.o.,
Kras d.o.o.,	Pomurske mlekarne d.d.,
Ljubljanske mlekarne d.o.o.,	PPS-Pekarne Ptuj d.o.o.,
Medex d.o.o.,	PRESAD d.o.o.,
Meja Šentjur d.d.,	Radenska d.o.o.,
Mercator Emba d.o.o.,	Tina d.o.o.,
Mercator IP d.o.o.,	Žito d.o.o.
Meso Kamnik d.d.,	

“Smo sredi zahtevnih časov, ko je zaupanje posameznika v sisteme zelo nizko. Proizvajalci hrane žal nismo izjema. Potrošnik dvomi v vse. Tudi v varnost in kakovost hrane. Skrbni proizvajalci hrane se trudimo varnost in kakovost hrane z vsakim izdelkom vedno znova dokazovati. Zato je še toliko pomembnejša veriga, v kateri delujemo. Skrbno od njive do mize. S kratkimi dobavnimi verigami, če je le mogoče. Osnova za proizvodnjo varne hrane so vedno znova dobro upravljanje z dejavniki tveganj, sledljivost, delo z dobavitelji ter odgovornost do naših zaposlenih. Vse to se odraža v varnih in kakovostnih izdelkih, ki jih slovenski proizvajalci vedno znova nudimo svojim potrošnikom. Vse to so temelji kulture zagotavljanja varnosti živil, ki se odražajo v naših izdelkih. In samo s tem lahko gradimo zaupanje posameznika v varno hrano.”
-izjava predsednice

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 smo se osredotočili na ključne zakonodajne in strokovne spremembe s področja varnosti živil. Med pomembnejšimi vsebinskimi poudarki je bilo spremljanje sprememb mejnih vrednosti pesticidov ter prisotnosti okoljskih in procesnih onesnaževal, s posebnim poudarkom na težkih kovinah, zlasti niklju. Posodobljeni so bili tudi pristopi k monitoringu delovnega okolja za bakterijo *Listeria monocytogenes*, uvedena pa je bila prepoved uporabe arom dima v živilih. Objavljene so bile nove smernice za pripravo vlog za odobritev novih živil, medtem ko je bilo nekaj vlog uspešno zaključenih z odobritvijo. Člane smo redno in ažurno obveščali o vseh pomembnih novostih prek novičnika Bruseljnice: varnost živil.

Izvedli smo tradicionalni Veliki jesenski živilski seminar, na katerem smo predstavili rezultate uradnega nadzora in se posvetili obvladovanju določenih mikrobioloških dejavnikov tveganj. Sodelovanje s pristojnimi institucijami, kot sta Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin ter Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je bilo tudi v letu 2024 ključnega pomena.

Cilji v letu 2025

- Aktivno spremljanje zakonodajnih in strokovnih novosti na EU in nacionalni ravni ter redno obveščanje članov zbornice preko različnih novičnikov, redno odgovarjanje članom na njihova vprašanja,
- okrepljeno sodelovanje z UVHVVR pri oblikovanju zakonodaje in reševanju konkretnih izzivov iz prakse,
- organizacija rednih srečanj članov Odbora za varnost živil s poudarkom na aktualnih tveganjih in dobrih praksah ter izmenjava mnenj in strokovnih stališč,
- informiranje članov o novostih prek seminarjev in delavnic o obvladovanju različnih dejavnikov tveganj iz okolja in delovnega procesa ter usposabljanje za pripravo ustrezne ocene tveganja,
- ciljno delo z deležniki pri implementaciji sistemov za upravljanje kakovosti in varnosti živil v skladu z zakonodajo in standardi.

Mateja Tišler, Ljubljanske mlekarne d.o.o.
predsednica

mag. Tina Buh
sekretarka

Odbor za razvoj človeških virov

Aktivni člani:

Dana d.o.o.,
Hlebček d.o.o.,
Incom d.o.o.,
Ljubljanske mlekarne d.o.o.,
Medex d.o.o.,
Mercator Emba d.d.,
Mlekarna Celeia d.o.o.,
Ptujška klet d.o.o.,
Radenska d.o.o.,
Skupina Don Don,
Skupina Farme Ihan,
Skupina Panvita in
Skupina Žito.

“ V Odboru upravljanje človeških virov pri ZKŽP si prizadevamo za dolgoročno prepoznavnost živilskih poklicev kot plemenitih, pomembnih in perspektivnih. Podjetja v živilstvu aktivno gradimo blagovno znamko delodajalca in poudarjamo pomen kakovostnega dela, inovativnosti ter trajnostnega pristopa v panogi. Poseben poudarek smo namenili skupni promociji delodajalcev v živilstvu, na sejmu Informativa 2024. Pod okriljem zbornice smo na izobraževalnem sejmu, ki ga vsako leto obišče skoraj 30.000 ljudi prvič skupaj nastopila podjetja Ljubljanske mlekarne, Žito, Radenska, Incom in Dondon s sloganom Poklici v živilstvu. Ciljno smo nagovarjali mlade, ki se odločajo za svojo poklicno pot, ter jim predstavili priložnosti v naši panogi. S sodelovanjem smo pokazali moč povezovanja in skupne vizije. Verjamemo, da lahko s takšnimi iniciativami dvignemo ugled živilstva kot zaposlitvene izbire in dolgoročno zagotovimo stabilen dotok kompetentnega kadra.

-izjava predsednice

Aktivnosti v letu 2024

Prvič smo enotno nastopili na kariernem sejmu Informativa s predstavitvijo živilskih poklicev in delodajalcev. Družbeni vidik trajnosti, kako ga vpeljati in upravljati v podjetjih in metoda peer learning, ki pomeni učenje od drugih, sta bili osrednji temi srečanj Odbora za razvoj človeških virov. Članom je bila predstavljena dobra praksa podjetja Atlantic Grupe na področju upravljanja trajnosti s poudarkom na družbenem stebru in aktivnostih. Člani odbora so bili povabljeni k sodelovanju na tekmovanju Ecotrophelia Junior, kjer so podelili nagrado za Naj ekipo in predstavili tri delodajalce. Na področju kadrov in kompetenc sodelujemo v projektih I-RESTART in AGRIFOODSKILLS. Začenjamo tudi pilotne aktivnosti na področju duševnega zdravja in izgorelosti v okviru aktivnosti BURNOUT PREVENT.

Cilji v letu 2025

- Krepitev prepoznavnosti poklicev v živilstvu in izboljšanje podobe panoge kot zaposlovalca.
- Povezovanje podjetij in krepitev sodelovanja v razvoju kadrov s povezovanjem dobrih praks.
- Soustvarjanje izobraževalnih vsebin in poklicnih standardov.
- Skupni nastopi na kariernih sejmih (Informativa).
- Sodelovanje na kariernih dnevih fakultet in drugih izobraževalnih institucij.

Klement Valenčak,
Atlantic Droga Kolinska d. o. o.
predsednik

Tamara Srdarev Smole
sekretarka

Članstvo v evropskem združenju:
Evropsko združenje za živilsko
industrijo (FoodDrinkEurope)

Odbor za zakonodajo in označevanje živil

Aktivni člani:

Atlantic Droga Kolinska d.o.o.,	Meso Kamnik d.d.,
Celjske mesnine d.o.o.,	Mlekarna Celeia d.o.o.,
Dana d.o.o.,	Mlekarna Planika d.o.o.,
Delamaris d.o.o.,	Mlinopek d.d.,
Don Don d.o.o.,	Mlinotest d.d.,
Eta Kamnik d.o.o.,	Panvita d.d.,
Fructal d.o.o.,	Pekarna Pečjak d.o.o.,
Gea d.o.o.,	Perutnina Ptuj d.d.,
Hlebček d.o.o.,	Pivka d.d.,
Incom d.o.o.,	Pivovarna Laško Union d.o.o.,
Jata Emona d.o.o.,	Pomurske Mlekarnice d.d.,
Kras d.o.o.,	Presad d.o.o.,
Ljubljanske mlekarne d.o.o.,	Radenska d.o.o.,
Medex d.o.o.,	Sunray d.o.o.,
Mercator IP d.o.o.,	Tastepoint d.o.o.,
Mercator-Emba d.d.,	Žito d.o.o.

“ V 2024 so se nadaljevale redne seje Odbora, ki so doprinesle k informiranju članov o aktualnih novostih, izmenjavi mnenj in izkušenj ter tudi vplivale na spremembe določenih predpisov (npr. na predlog akta Evropske komisije glede spremembe navedbe datuma uporabnosti). Tudi sicer je opaziti, da je bila Evropska komisija morda preveč ambiciozna na področju prenove zakonodaje o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, katere realizacija se je sedaj zamaknila že drugo leto. V ospredje pozornosti pa nosilci živilske dejavnosti in seveda tudi Odbor vse bolj postavljamo trajnostne teme, kot so zelene trditve, trajnostni živilski sistem, sprememba embalaže, dobrobit živali ipd.

-izjava predsednika

Aktivnosti v letu 2024

V letu 2024 je združenje nadaljevalo s strokovnim svetovanjem članom na področju označevanja in sestave živil. Na februarski seji Odbora za zakonodajo in označevanje živil sta kot gostji sodelovali Tatjana Orhini Valjavec z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je predstavila področje zelenih trditev, ter Kristina Matić, ki je spregovorila o konceptu »clean label«. V nadaljevanju so bile predstavljene tudi aktualne pobude, nadzorni mehanizmi in zakonodajne novosti na ravni EU, ki so pomembne za prihodnje delovanje članov odbora.

Cilji v letu 2025

- Informiranje članov Odbora o novostih s področja zakonodaje in označevanja živil ter izmenjava mnenj in izkušenj članov,
- sodelovanje s pristojnimi vladnimi organi in nevladnimi institucijami ter prizadevanje za pravočasno izmenjavo informacij in
- spremljanje, sodelovanje in vplivanje na vsebino nacionalnih in evropskih predpisov ter smernic s področja označevanja in kakovosti živil.

Mateja Perkovič Hudovernik
(Pivka perutninarstvo, d.d.,
Delamaris, d.o.o.)

predsednica

dr. Tatjana Zagorc, Andrej Vrtačnik, Štefan
Belingar, mag. Tina Buh
strokovna služba GZS

Pogajalska skupina za kolektivno pogodbo kmetijstva in živilske industrije

Aktivni člani:

Nataša Bazjak Cristini (Atlantic Grupa),
Anja Bone Okretič (Mlinotest),
Vinko But (Mlekarna Celeia),
Alenka Hočevar Gorenc (Pivovarna laško Union),
Siniša Latinović (Žito),
Nataša Šegula (Perutnina Ptuj) in
Mateja Tišler (Ljubljanske mlekarne).

“ Vloga predsednice pogajalske skupine za sklenitev nove kolektivne pogodbe ali njenih dopolnitev je bila zame čast in odgovornost. Ključno vodilo pri pogajanjih je bilo usklajevanje in zastopanje skupnega interesa delodajalcev, ki je bil predhodno jasno oblikovan in potrjen s strani vseh deležnikov znotraj gospodarske zbornice. Pogajanja so potekala v duhu konstruktivnega dialoga, z željo po vzpostavitvi stabilnega in predvidljivega okolja za podjetja ter zaposlenim prijaznega sistema. Vodilo naših prizadevanj skozi celoten potek dela je bilo prepričanje, da s skupnim, strokovno usklajenim nastopom ustvarjamo trdne temelje za nadaljnji razvoj panoge.

-izjava predsednice

Aktivnosti v letu 2024

V Uradnem listu RS z dne, 24. maja 2024 je bil objavljen Aneks št. 2 h Kolektivni pogodbi za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije. Aneks prinaša spremembe glede dodatka za delovno dobo, spreminja najvišje osnovne plače v okviru tarifne priloge do leta 2028, določa nove vrednosti prehrane med delom, prevoza na delo in z dela, višino jubilejnih nagrad, solidarnostne pomoči in regresa za letni dopust. Dosežen je bil zgodovinski dogovor na področju uvedbe dodatka na delovno dobo pri zadnjem delodajalcu. Podjetja so se aktivno lotila implementacije sprememb v skladu z njihovimi podjetniškimi kolektivnimi dogovori.

Cilji v letu 2025

- Ohranjanje socialnega dialoga
- Pomoč pri implementaciji

KREPIMO AGROŽIVILSKI SISTEM

Vrh kmetijskih in živilskih podjetij

Osrednja tema 23. Vrha kmetijskih in živilskih podjetij v Portorožu je bila namenjena razvoju, trajnostnosti in uporabi novih tehnologij v podjetjih s ciljem zagotavljanja večje konkurenčnosti, inovativnosti, spodbujanja zelenega prehoda in digitalizacije.

Udeležence so po uvodnem orisu panoge agroživilstva v Sloveniji, ki jo je predstavila dr. Tatjana Zagorc, direktorica zbornice, nagovorili mag. Janez Rebec, predsednik GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, Tibor Šimonka, predsednik Gospodarske zbornice Slovenije in Mateja Čalušič, ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

V nadaljevanju sta sledili dve strokovni predavanji na temo Strateških izzivov slovenskih podjetij v mednarodnem okolju in analiza panoge agroživilstva za leto 2023.

Strokovne vsebine je zaokrožila okrogla miza z naslovom »Kam nas pelje razvoj?«, na kateri so sogovorniki govorili o aktivnostih na področju inovacij, uporabe novih tehnologij in trajnostne preobrazbe podjetij, kako jih povezati za večjo produktivnost in konkurenčnost podjetij

v verigi preskrbe s hrano. Okroglo mizo je povezovala dr. Tjaša Redek, ki je v uvodu predstavila dejavnike konkurenčnosti in uspešnosti v času dvojnega prehoda.

Na Vrhu so bila podeljena tudi priznanja za »Odlično živilsko podjetje 2024«, ki jih GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pripravlja skupaj s časnikom Finance. Letošnji nagrajenci natečaja so bili:

- v kategoriji mikro in malih podjetij: Zavod Dobrote Dolenjske,
- v kategoriji srednjih in velikih podjetij: Perutnina Ptuj, d.o.o.,
- posebno priznanje Financ in Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS je prejelo podjetje Puklavec Family Wines.

Srečanja so se udeležili številni predstavniki podjetij, predstavniki nevladnih organizacij s področja kmetijstva, izobraževalnih organizacij in medijev.

Po primorsko

Odlična primorska hrana in vina v središču prestolnice.

Že deveto leto zapored je v mestnem središču Ljubljane potekala tradicionalna prireditev Po Primorsko, tokrat 19. septembra 2024. Na Pogačarjevem trgu so se primorska živilska podjetja in zadruga obiskovalcem predstavile z brezplačnimi degustacijami kakovostnih domačih izdelkov in vini. Letos je na prireditvi Po Primorsko sodelovalo enajst primorskih živilskih podjetij in zadrug: Mlinotest d. d., Mlekarna Planika d. o. o., Pivka perutninarstvo d. d., Delamaris d. o. o., Kras d. o. o., Vinakoper d. o. o., Vinakras z. o. o., Klet Brda, z. o. o., Kmetijska zadruga Tolmin, z.o.o., Kmetijsko gozdarska zadruga Idrija, z. o. o. in Kmetijska zadruga Agraria Koper, z. o. o. .

S skupnim nastopom pod sloganom Po primorsko podjetja in zadruga še naprej prikazujejo pestrost in bogastvo širše primorske regije in s tem krepijo promocijo primorske kulinarike. Kulinarična prireditev je pritegnila številne sladokusce, tako domače kot tudi tuje.

Mednarodni kmetijsko-živilski sejem AGRA

Na razstavnem prostoru se je skupaj z GZS - Zbornico kmetijskih in živilskih podjetij predstavilo 14 podjetij, naših članov.

Razstavni prostor so obiskali številni predstavniki slovenske živilskopredelovalne industrije, kmetijstva, vladnih in nevladnih organizacij, stanovskih zbornic ter izobraževalnih institucij. Na razstavnem prostoru so se ustavili Urška Klakočar Zupančič, predsednica Državnega zbora Republike Slovenije, Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport, dr. Aleksander Jevšek, minister za kohezijo in regionalni razvoj, Mateja Čalušić, ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s sodelavci, poslanci Državnega zbora RS, predsednik in svetniki Državnega sveta RS in vodstvo GZS.

Dogajanje na sejmu smo zaznamovali s strokovnim programom in organizacijo številnih poslovnih srečanj. Najbolj odmevni so bili Zelenjadarski posvet, katerega osrednje sporočilo je bilo, da slovensko zelenjadarstvo potrebuje jasno vizijo razvoja, ki bo zagotavljala najmanj 50% samooskrbo z zelenjavo. 14. Sadjarski posvet 2024 je opozoril, da sadjarstvo brez škropiv je misija nemogoče. Zmanjšanje rabe fitofarmaceutskih sredstev je nujno za ohranjanje okolja in varovanje zdravja ljudi,

vendar je to treba storiti na način, ki ne bo ogrozil kmetijske proizvodnje in prehranske varnosti države. Pri tem je treba upoštevati specifične razmere slovenskega kmetijstva in sadjarstva ter zagotoviti ustrezno podporo pridelovalcem.

Srečanje partnerjev SRIP HRANA, je bilo namenjeno predstavitvam raziskav in najnovejših rezultatov na področju trajnostne pridelave hrane s strani predstavnikov raziskovalnih institucij in podjetij.

Katalog živil za javno naročanje, njegova uporaba in izvajanje v praksi je bilo v ospredju posveta z naslovom »Posvet o javnem naročanju živil in izobraževanje o hrani«. Na dogodku so predstavili izzive, s katerimi se javni zavodi in ponudniki srečujejo pri naročanju živil ter načini reševanja teh izzivov, rezultate in opažanja inšpekcijskega nadzora ter druge aktualne tematike, ki se pojavljajo v praksi. Predstavljena so bila tudi najnovejša orodja, metodologije ter učna gradiva FoodEducators, ki so povezana s tematiko hrane.

V okviru 62. sejma AGRA, ki je potekal od 24. do 29. avgusta 2024 v Gornji Radgoni so z nami bili tudi mladi, sodelujoči v projektu Ecotrophelia, ki so predstavljali

svoje inovativne izdelke. Dnevno smo imeli vinarja dneva, predstavili so se pivovarji nagrajeni z znakom Pivo odlične kakovosti 2023, proizvajalci v sodobnih rastlinjakih, pa podjetja z odličnimi pekovskimi izdelki in izdelki izboljšane hranilne sestave.

Sadjarski posvet

Možnosti sadjarstva brez škropiv morajo ohranjati obseg pridelave sadja in konkurenčnost sektorja.

Osrednje sporočilo 14. Sadjarskega posveta je bilo, da je zmanjšanje rabe zaščitnih sredstev v kmetijstvu nujno, vendar mora potekati tako, da ne ogrozi kmetijske proizvodnje in prehranske varnosti Slovenije, ob upoštevanju specifičnih razmer in ustreznih podpori pridelovalcem. Predstavljene so bile prve napovedi količine pridelka jabolk in hrušk za leto 2024 v svetu in EU. Na okrogli mizi so strokovnjaki kmetijske stroke, pridelovalci in odločevalci politik razpravljali o možnostih sadjarstva brez škropiv, pri čemer so udeleženci poudarili problematiko neizogibnega zmanjšanja zaščitnih sredstev in izpostavili, da se mora, kljub omejevanju uporabe, nujno omogočiti ohranitev obsega pridelave sadja in konkurenčnost sektorja v primerjavi z drugimi državami.

Zelenjadarski posvet

Zelenjadarski posvet je poudaril nujnost jasne vizije za slovensko zelenjadarstvo po letu 2027, s ciljem doseči vsaj 50% samooskrbo z zelenjavo v Sloveniji.

Za to so ključne sistemske spodbude za izgradnjo sodobnih rastlinjakov, nova znanja, povezovanje ter usklajene kmetijske, okoljske, gradbene in energetske politike. Na dogodku so bile predstavljene nizozemske novosti, krožno gospodarstvo in tržni potenciali v zelenjadarstvu. Okrogla miza je spodbudila dialog o izzivih, rešitvah in konkretnih zavezah za povečanje samooskrbe z zelenjavo in izboljšanje konkurenčnosti slovenskega zelenjadarstva. Panelisti so izpostavili šibko povezovanje pridelovalcev zelenjave in potrebo po večji prilagoditvi raziskovalnih institucij potrebam, ki jih pridelovalna praksa potrebuje.

Posvet o javnem naročanju živil in izobraževanje o hrani

Kako hitreje do javnega naročila in učnih gradiv na temo hrane

Katalog živil za javno naročanje, njegova uporaba in izvajanje v praksi je bilo v ospredju posveta z naslovom »Posvet o javnem naročanju živil in izobraževanje o hrani«.

Na dogodku smo predstavili izzive, s katerimi se javni zavodi in ponudniki srečujejo pri naročanju živil ter načine reševanja teh izzivov, rezultate in opažanja inšpekcijskega nadzora ter druge aktualne tematike, ki se pojavljajo v praksi.

Predstavljena so bila tudi najnovejša orodja, metodologije ter učna gradiva FoodEducators, ki so povezana s tematiko hrane. Učni načrti, ustvarjeni za izobraževanje mladih, so primerni za uporabo pri različnih predmetih.

Srečanje partnerjev SRIP HRANA

Na sejmu AGRA o najnovejših projektih in izsledkih raziskav na področju trajnostne pridelave hrane

Na tradicionalnem srečanju partnerjev SRIP HRANA so predstavniki raziskovalnih inštitucij in podjetij predstavili raziskave in najnovejše rezultate na področju trajnostne pridelave hrane.

Uvodoma je bil predstavljen koncept nacionalne Strategije trajnostne pametne specializacije, dosedanja dosežki ter načrti do 2030. Partnerske organizacije SRIP HRANA so predstavile svoje delovanje na izbranih prednostnih področjih. Izpostavljene so bile raziskave in najnovejši rezultati na področju krožnosti in razogljičenja v živilski industriji ter trajnostnega upravljanja regionalnih vodnih virov, spodbujanja pridelave stročnic, žlahtnjenje krompirja, odpornega na več različnih stresov, potenciala žuželk in fermentacije za uporabo v živilskih izdelkih ter uporabe hlapnih organskih spojin v živilstvu.

Člani partnerstva SRIP HRANA so poudarili pomen okrepljenega sodelovanja med deležniki pri raziskavah, razvoju in inovacijah, povezovanja v nacionalne in mednarodne verige vrednosti ter kontinuirane podpore s strani države.

Kako približati polnozrnatne izdelke sodobnemu potrošniku?

Na sejmu AGRA v Gornji Radgoni je tekom celotnega trajanja sejma potekalo informiranje potrošnikov o koristnih učinkih uživanja polnozrnatih izdelkov in partnerstvu za polnozrnatne izdelke. Poleg tega je potekala promocija podjetij vključenih v partnerstvo za polnozrnatne izdelke (Don Don d.o.o., Hlebček d.o.o., Mlinarjev sin d.o.o., Mlinotest d.d., Pekarna Pečjak d.o.o., Reprokolinska d.o.o. in Žito d.o.o.) in njihovih izdelkov. Ob tej priložnosti so imeli potrošniki tudi možnost poskusiti izdelke podjetja Mlinarjev sin d.o.o.

Na GZS-Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij v sodelovanju z živilskimi podjetji potrošnike spodbujamo k pogostejšemu vključevanju polnozrnatih izdelkov v vsakodnevno prehrano. S pomočjo aktivnosti projekta Odloči se za POLNOZRNATO, katerega sofinancira Ministrstvo za zdravje in je del prizadevanj Dober tek Slovenija za več gibanja in bolj zdravo prehrano, pa želimo potrošnike še dodatno spodbuditi k pogostejšemu uživanju polnozrnatih izdelkov.

Challenge Lab: Hrana za življenje – boljše življenje s hrano

Program je podprl 20 nadobudnih podjetnikov, živilskim podjetjem pa ponudil priložnost, da kot predavatelji prenesejo ključna znanja in izkušnje neposredno na udeležence.

EIT Food Hub Slovenija, ki deluje pod okriljem GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, je 23. oktobra 2024 organiziral zaključno srečanje programa Challenge Lab: Hrana za življenje – boljše življenje s hrano, ki je bil izveden v okviru evropskega projekta EIT Food. V sklopu treh srečanj smo mladim podjetnikom omogočili, da v treh tednih razvijajo lastne poslovne ideje ob strokovni podpori in mentorski pomoči. Predavanja so pripravila podjetja Nonstop Food d.o.o., Ljubljanske mlekarne d.o.o. (Lactalis Slovenija), Maister d.o.o. in Spar Slovenija d.o.o.

Zaključne predstavitve udeležencev so pokazale opazen napredek in visoko stopnjo angažiranosti, kar potrjuje učinkovitost in relevantnost programa Challenge Lab v praksi. Na dogodku smo skupaj s strokovno komisijo podelili nagrado za najboljšo idejo.

Regijska srečanja kmetijskih in živilskih podjetij

Na skupnih srečanjih smo govorili o trajnosti, inovativnosti, sodelovanju in povezovanju.

Izvedli smo dve regijski srečanja za zahodno in vzhodno kohezijsko regijo, ki sta potekali v Ankaranu in Laškem. Osrednjo pozornost sta dogodka namenila predstavitvi trajnostnih izzivov kmetijskih in živilskih podjetij in regionalnih gospodarskih zbornic ter inovativnosti. Glavni izzivi regij in kmetijskih ter živilskih podjetij so predvsem v zagotavljanju konkurenčnega poslovnega okolja, digitalizaciji in avtomatizaciji, pomanjkanju delovne sile in ustreznih kompetenc ter trajnostnih prehranskih sistemih povezanih z zelenim prehodom.

Regionalne gospodarske zbornice pestijo problemi povezani s potrebo po čimprejšnji ureditvi prometne infrastrukture, pomanjkanje kadrov, zlasti beg možganov iz Slovenije in med regijami, problematika upravljanja z vodnimi viri, premalo izkoriščen potencial geotermalne energije in velike potrebe po raziskovalno razvojno inovacijski dejavnosti.

Opozorili so na veliko centralizacijo Slovenije in probleme s ključno infrastrukturo v obmejnih regijah, zlasti s Hrvaško. Pričakujejo tudi večjo vlogo gospodarstva v regionalnih

programih. Poseben poudarek so namenili vodooskrbi, kar posebej velja za Slovensko Istro, ter pomanjkanje kapacitet za namakanje kmetijskih površin, kar je širši problem v regiji. Kot oviro skladnemu regionalnemu razvoju predstavlja neizveden projekt regionalizacije Slovenije in decentralizacije procesa odločanja, kar bi lahko dalo nov razvojni zagon regijam.

Na srečanjih so sodelovali in odgovarjali na vprašanja predstavniki gospodarskega ministrstva, ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj. Izpostavili so novosti na področju virov financiranja, intervencije v okviru strateškega načrta SKP po 2023 in aktivnosti ministrstva za regionalni razvoj v povezavi s strategijo trajnostne pametne specializacije S5, kjer ima pomembno mesto tudi SRIP Hrana.

Veliki spomladanski živilski seminar

Glavna tema: označevanje živil in zakonodaja

Strokovnjaki so predstavili novosti na področju označevanja živil in trenutnem časovnem okvirju, rezultate uradnega monitoringa živil in neskladnosti, povezane z informiranjem potrošnikov o živilih. Govorili so o zelenih trditvah, razumevanju in smiselnosti določevanja ter komuniciranja ogljičnega odtisa, trajnostnih zahtevah v novih izdajah živilskih standardov in modelu IFS ESG Check. Seznanili so se s priložnostmi uporabe alternativnih virov beljakovin in tehnologijo insektne biokonverzije, pogoji za pridobitev in preverjanje skladnosti certifikatov kakovosti ter pravilno navedbo neto količine na označbi izdelka.

Nosilci živilske dejavnosti se bodo v prihodnosti vsekakor morali prilagoditi določenim spremembam, ki se bodo zahtevale na označbi izdelkov. Te v večji meri izhajajo iz ciljev doseganja trajnostne preobrazbe živilskega sistema. Veliko pozivov gre tudi v smeri možnosti digitalizacije teh informacij. Seminarja se je udeležilo več kot 60 predstavnikov živilske industrije, vladnih, raziskovalnih in izobraževalnih inštitucij ter drugih deležnikov iz agroživilske verige.

Veliki jesenski živilski seminar

Glavna tema: varnosti živil

Kakšna je pot do varnejših in bolj trajnostnih prehranskih sistemov, predstavitev rezultatov monitoringov glede varnosti in kakovosti hrane in potvorb živil, črevesne nalezljive bolezni in zoonoze v Sloveniji ter prioritizacija dejavnikov tveganja v živilih so bili ospredju prvega dela programa Velikega jesenskega živilskega seminarja.

V nadaljevanju so se udeleženci seznanili s potencialnimi mikotoksini v suhih salamah, z monitoringom delovnega proizvodnega okolja in možnostjo kontaminacije skladiščene plastične embalaže, ki prihaja v stik z živilom. Seminar se je zaključil s predavanjem o preverjanju avtentičnosti živil in pijač s pomočjo stabilnih izotopov na primeru 25 letnih izkušenj na področju vinarstva, prepoznavanjem potencialnih potvorb v živilih z ustreznimi analitskimi metodami in kako nadzorovati in zatirati škodljivce.

Seminar Označevanje vina po novem

O novostih evropske zakonodaje glede novih pravil označevanja proizvodov vinske trte.

Predstavitev aktualnih novosti evropske zakonodaje glede novih pravil označevanja proizvodov vinske trte, ki veljajo od 8. decembra 2023 naprej kot tudi usmeritve Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Evropske komisije so bile v ospredju seminarja o označevanju vina po novem. Predstavnici KGZS-Zavod Maribor in KGZS-Zavod Nova Gorica sta predstavili izvajanje analiz in nekaterih drugih dejavnosti pooblaščenih organizacij za ocenjevanje mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja in vina. GZS-Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je predstavila konkretne usmeritve na področju označevanja seznama sestavin in hranilne vrednosti ter praktične primere prikaza teh navedb na označbi izdelka.

V drugem delu je predstavnica Inšpekcije za vinarstvo predstavila potek nadzora, ki se izvaja na podlagi pooblastil vinarskega inšpektorja v skladu z Zakonom o vinu in ukrepih vinarskega inšpektorja, kar vključuje tudi promet z neustrezno označenimi vini. V zaključku je bila na primeru podjetja predstavljena pot do novega označevanja vina, proizvedenega po 8. decembru 2023, ki je zajemala zbiranje podatkov in zahtev zakonodaje in praktično izvedbo kako nove zahteve implementirati na označbe izdelkov.

Vsi vidiki embalaže za živila

Osrednje teme seminarja so bile namenjene materialom, ki prihajajo v stik z živilom, oblikovanju embalaže za živila in odpadni embalaži.

Udeležencem je bila podrobno predstavljena zakonodaja na področju materialov, ki prihajajo v stik z živilom, rezultati uradnega nadzora materialov, ki so v stiku z živilom in tehnični vodnik Sveta Evrope za kovine in zlitine v materialih in izdelkih za stik z živilom.

V sklopu oblikovanja embalaže za živila je bilo govora o materialih za pakiranje v prehranski verigi, embalaži iz naravnih biopolimerov in njeni uporabi v živilstvu, trendih na področju načrtovanja in oblikovanja embalaže za živila ter kemijskem recikliranju polimernih odpadkov. Udeleženci so se seznanili tudi z deforestacijsko urebo, novostmi iz okoljevarstvenih predpisov glede embalaže in energetske učinkovitosti z uporabo pasivnih in aktivnih embalažnih sistemov v hladni dobavni verigi.

Odlični pekovski izdelki 2024

V okviru 24. senzoričnega ocenjevanja s področja pekarstva, slašičarstva in testeninarstva je potekala podelitev priznanj in plaket za nagrajene izdelke.

Strokovni senzorični panel je ocenil 275 izdelkov iz kategorij kruha, pekovskega peciva, finega pekovskega peciva, svežih slaščic v hladni verigi, keksov, testenin, izdelkov iz testa in sendvičev. Zlata priznanja je prejelo 236 izdelkov 14 podjetij (Conditus d.o.o., Don Don d.o.o., Hlebček d.o.o., Iz krušne peči d.o.o., Konditor d.o.o., Mercator IP d.o.o., Mlinopek d.d., Mlinotest d.d., Pekarna Brumat d.o.o., Pekarna Pečjak d.o.o., PPS-Pekarne Ptuj d.o.o., Sastela d.o.o., Spar Slovenija d.o.o. in Žito d.o.o.).

Leto 2024 pa je predstavlja posebno prelomnico predvsem zato, ker je bil prvič podeljen znak Zvezda odlične kakovosti tistim izdelkom, ki so pet let zapored dokazovali svojo odlično kakovost in zanj tudi prejeli zlata priznanja v obdobju 2020-2024.

Znak Zvezda odlične kakovosti je za 65 izdelkov prejelo 9 podjetij (Conditus d.o.o., Don Don d.o.o., Hlebček d.o.o., Mercator IP d.o.o., Mlinotest d.d., Pekarna Pečjak d.o.o., PPS-Pekarne Ptuj d.o.o., Spar Slovenija d.o.o. in Žito d.o.o.).

Za ogled brošure skenirajte:

Mednarodni dan piva

Mednarodni dan piva je namenjen druženju in povezovanju ljudi, ki jih združuje spoštovanje do piva in opozarja na pomen kulture pitja piva.

Dogodek ob Mednarodnemu dnevu piva je potekal v Savinjski pivovarni d.o.o. – Clef Brewery v Petrovčah. Na dogodku je bil izpostavljen pomen dviga kulture pitja piva, zmerno in odgovorno uživanje alkohola in izboljšanje ugleda sektorja pivovarstva v Sloveniji. V okviru dogodka je potekala tudi vodena razprava, na kateri so sodelovali župan občine Zalec, predstavnica Slovenske turistične organizacije, chef restavracije Pavus - Grad Laško in predsednik Združenja slovenskih pivovarn. Izpostavljen je bil pomen povezovanja različnih sektorjev tako turizma, gostinstva, kot proizvodnje piva, kultura pitja piva in zavzemanje za odgovorno in zmerno uživanje piva. Udeleženci dogodka pa so poleg hrane lahko poskusili tudi piva nekaterih pivovarn, ki so vključene v projekt BeerPass Slovenia.

Kako je biti danes pivovar v Sloveniji?

Na dogodku je bil izpostavljen pomen sektorja pivovarstva in izzivi s katerimi se ta sooča, njegov doprinos k razvoju in inovativnosti izdelkov, dvig kulture pitja piva ter zmerno in odgovorno uživanje alkohola.

V vodenem pogovoru so sodelovali predstavniki Pivovarne Zajc, Biotehniške fakultete in Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije. Kot ključne izzive so izpostavili: napovedan dvig trošarin, vpeljavo trajnostne embalaže in krepitev sodelovanja z gostinskimi in turističnimi sektorjem. V okviru dogodka je potekala tudi podelitev priznanj in plaket podjetjem, ki so v okviru 4. senzoričnega ocenjevanja piva za nagrajene izdelke prejeli znak Pivo odlične kakovosti 2024. Na senzorično ocenjevanje je bilo prijavljenih 35 izdelkov 10 podjetij. Znak »Pivo odlične kakovosti 2024« je prejelo 21 izdelkov 9 pivovarn: Byra d.o.o. - Reservoir Dogs, Green Gold d.o.o., Lipnik, pivovarna in kovinarstvo d.o.o., Maister d.o.o., MSOS S.P. - PE Pivovarna Zajc, Pivovarna Haler - Miran Doberšek, s.p., Pivovarna Laško Union d.o.o., Savinjska pivovarna d.o.o. - Clef brewery in Tovarna pivovarna d.o.o. - Tektonik.

Pogled v prihodnost živinoreje – obisk sejma EuroTier

EuroTier ni zgolj sejem, temveč globalno središče, ki utira pot inovacijam v profesionalni živinoreji.

Predstavlja epicenter najnovejših tehnologij, naprednih rešitev in prebojnih izdelkov, ki poganjajo učinkovitost, izboljšujejo zdravje živali in gradijo temelje za trajnostno kmetijstvo. Zato smo med 13. in 15. novembrom z Združenjem proizvajalcev krmil ravno tam iskali navdih za razvoj in prihodnost slovenskega kmetijstva.

Sodelovanje na tem vodilnem dogodku je izjemna priložnost za mreženje in vzpostavljanje strateških poslovnih stikov z vodilnimi akterji, dobavitelji, znanstveniki in kmetijskimi gospodarstvi po vsem svetu. Zato je bil ta obisk ključnega pomena za ohranjanje naše zavezanosti stalnemu razvoju in inovacijam v živinoreji, kar je neposredno povezano z oblikovanjem odporne in uspešne prihodnosti kmetijskega sektorja.

Živilci že drugič v Tokio

Gospodarska delegacija na sejem FOODEX

Na sejmu Foodex, ki velja za vodilnega na področju hrane in pijač v Aziji so se v letu 2024 na stojnici Slovenije predstavili Klet Brda, Kodila, Chilli Wine, Mare Santo, Broken Bones, Berryshka, Kras, Sporti, Steyer vina in Celjske mesnine ter japonski uvozniki slovenskih proizvodov Zaria, 365 wine, Fujio Project, Farmland Trading in Shiozaki Building.

To je bila že druga zaporedno predstavitev slovenske živilskopredelovalne industrije na japonskem trgu, ki jo je podprlo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Večina predstavljenih podjetij nadaljuje že sklenjene poslovne dogovore in širi svojo poslovno mrežo z novimi kontakti in morebitnimi novimi dogovori z japonskimi partnerji.

Japonski trg ponuja izjemno priložnost za izvoz slovenskih proizvodov, zato se je ministrstvo odločilo, da skupaj z GZS - ZKŽP ter agencijo Spirit pomaga slovenski živilskopredelovalni industriji pri prodoru na ta zahteven azijski trg. Pri organizaciji predstavitve slovenskih podjetij sodeluje tudi slovensko veleposlaništvo v Tokiu.

Največja predstavitev slovenskih vin in živil na Češkem

V Pragi se je predstavilo več kot 60 vinarjev z več kot 300 vini.

V organizaciji Veleposlaništva RS v Pragi je aprila 2024 potekala promocija slovenskih vinarjev in živilskih podjetij v Pragi. Glavni cilj dogodka je bil poglobiti ali vzpostaviti nove slovensko-češke poslovne odnose in vezi ter povečati prepoznavnost Slovenije kot odlične vinske, gastronomske in turistične destinacije. Zato je dogodek potekal v dveh delih z različnima ciljnim skupinama in konceptoma.

Popoldanski dogodek je bil namenjen češkim poslovnim partnerjem in novinarjem. Udeležili so se ga predstavniki poslovnih partnerjev in medijev. Za poslovne partnerje je bil pripravljen katalog razstavljavcev in razstavljenih vin. Na vodeni degustaciji pa so obiskovalci poskusili 18 tipičnih slovenskih vin. Večerni dogodek je bil namenjen diplomatski skupnosti, predstavnikom institucij, s katerimi sodeluje veleposlaništvo, češkim prijateljem Slovenije ter Slovencem na Češkem. Češka namreč postaja izjemno pomemben trg za slovenska vina. Ob tej priložnosti je potekala vodena degustacija slovenskih vin, ki jo je otvorila dr. Tatjana Zagorc, direktorica GZS – ZKŽP.

Delavnica o označevanju prehranskih dopolnil

Osrednja pozornost je bila namenjena pravilnemu označevanju prehranskih dopolnil.

Na delavnici so udeleženci obravnavali označevanje prehranskih dopolnil, vitamine in minerale, prehranske in zdravstvene trditve, nova živila, rastline in rastlinski material, princip vzajemnega priznavanja, obete politike EU in aktualne spremembe ter novosti. Delili so vpogled v stališča evropskih sektorskih združenj, predvsem združenja Food Supplements Europe ter predstavili praktične primere. V zadnjem delu delavnice so udeleženci lahko preverili in potrdili pridobljeno znanje na primerih nepravilnih označb prehranskih dopolnil.

Delavnica na temo odpadne hrane in obisk Inštituta Jožef Stefan

V okviru EIT FOOD HUB delavnice smo iskali ključne možnosti uporabe odpadne hrane kot surovine za razvoj novih inovativnih izdelkov.

V Sloveniji vsak od nas v povprečju zavrže 78 kg hrane na leto. Med pomembnimi aktivnostmi slovenske Strategije za manj izgub hrane in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano, je ključna celovita komunikacija med slovenskimi gospodinjstvi in vsemi drugimi partnerji, od kmetovalcev, do predelovalcev, trgovcev, gostincev in javnih zavodov, za zmanjšanje izgub v celotni verigi preskrbe s hrano.

Po delavnici so bili vsi udeleženci vabljeni da se nam pridružijo na obisku Inštituta Jožef Stefan, kjer so nam predstavili pametno tehniko za spremljanje količine odpadne hrane v gospodinjstvih, ki so jo razvili v okviru projekta Wasteless ter Oddelek za sisteme in vodenje.

Tehnika ima leseno ogrodje, ki s pomočjo vgrajenih senzorjev omogoča tehtanje odpadne hrane, vsebuje tudi nastavek za standardizirano fotografiranje, glavni

del pa predstavlja povezava z mobilnim telefonom in digitalizirano beleženje podatkov. S to tehniko bi lahko nadomestili vprašalnike za beleženje odpadne hrane v gospodinjstvih.

V drugem delu je potekala predstavitev Oddelka za sisteme in vodenje, kjer so nam med drugim predstavili načine pretvorbe ogljikovega dioksida v vodik, ki bi se lahko uporabljal kot pogonsko gorivo za prevozna sredstva (projektno so to že testirali pri tovarnjakih).

Delavnice javnega naročanja za pripravo predračuna s pomočjo Kataloga živil

Potekale so v sodelovanju z Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo ter Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, s ciljem spodbuditi avtomatizacijo javnega naročanja.

Praktične delavnice so bile izvedene v računalniški učilnici, na katerih so se udeleženci naučili uporabe spletne aplikacije Katalog živil za javno naročanje, ki močno olajša pripravo javnega naročila za živila. Aplikacija tekom priprave predračuna oz. izbire zelenih izdelkov sproti izračunava zakonodajno zahtevane odstotke ekoloških živil, živil iz shem kakovosti in izločenih sklopov. Po končani pripravi predračuna se le ta izvozi iz aplikacije v obliki Excelove tabele in je primeren za takojšnjo objavo na Portalu javnih naročil.

Delavnici o embalaži za živila

Osrednja tema prve delavnice je bila identifikacija verig vrednosti mleka in mlečnih izdelkov ter kruha in pekovskih izdelkov za embalažo za živila z upoštevanjem načel trajnosti. Druga delavnica pa se je osredotočila na to, kako doseči zakonodajne cilje na področju trajnostne embalaže za živila ob upoštevanju načela 4R.

Delavnici sta potekali v okviru evropskega projekta Value4Pack, ki je eden izmed projektov, ki izhajajo iz evropske S3 platforme za embalažo. V projektu se države članice EU osredotočajo na embalažo za živila z upoštevanjem načel trajnosti. Pomeni, da sledi ciljem Evropskega zelenega dogovora - tj. preprečevanje, zmanjšanje, recikliranje in ponovna uporaba materialov za pakiranje živil.

Namen prve delavnice je bil vzpostaviti celotno verigo vrednosti embalaže za izbrane mlečne in pekovske izdelke, identificirati vse deležnike, ki so povezani z izbranimi verigama vrednosti, najti izzive in težave v teh verigah in predvsem iskati priložnosti za izboljšavo. Na osnovi ugotovitev te delavnice in tega projekta, bodo

sledili novi, bolj ciljani projekti na konkretno problematiko, kjer bodo obstajale tudi možnosti podpore in investicij.

Druga delavnica je bila usmerjena v iskanje prebojnih idej za bolj trajnostnostno in inovativno embalažo za živila, priložnosti za realizacijo najboljših idej in oblikovanje podlage za akcijski načrt. Zastavljena je bila zelo interaktivno, udeleženci so po skupinah iskali in razvijali ideje, ki bi omogočile razvoj bolj trajnostne embalaže za živila, ki bi zadostila načelu 4R.

Na osnovi ugotovitev delavnic in tega projekta, bodo sledili novi, bolj ciljani projekti na konkretno problematiko, kjer bodo obstajale tudi možnosti podpore in investicij.

Obisk Fakultete za strojništvo

S predstavniki podjetij smo si ogledali Fakulteto za strojništvo Univerze v Ljubljani, kjer so nam predstavili delovanje sedmih laboratorijev. V laboratorijih raziskujejo različne stvari, med njimi tudi takšne, ki bi lahko bile zanimive za živilska podjetja. Mednje sodijo vodna hidravlika, rezanje z vodnim curkom, 3-D tiskanje bio materialov, plazemsko elektrolitsko poliranje, različne oblike varjenja (lasersko, ultrazvočno, varjenje z vročim zrakom...), bio maziva...

Študijski obisk Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Nacionalno stičišče za senzorične raziskave živil SRIP HRANA je izvedlo študijski obisk na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije v Žalcu. Udeleženci so spoznali osnove pivovarske tehnologije, senzoričnega ocenjevanja piva ter delovanje inštituta na področju žlahtnjenja hmelja in usposabljanja ocenjevalcev. Sledilo je vodeno senzorično pokušanje piva z osredotočanjem na prepoznavanje napak, obisk pa se je zaključil z delovnim srečanjem članov stičišča, kjer so predstavili pretekle in načrtovane aktivnosti ter sodelovanje v okviru evropskega združenja E3S.

Obisk študentov Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani

Gostili smo študente Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, katerim smo predstavili ključne izzive in priložnosti v svetu hrane. Obisk je bil odlična priložnost za poglobljeno razpravo o aktualnih temah, kot so prehranska politika EU in Slovenije, najnovejši trendi in inovacije v industriji ter vloga potrošnikov v spreminjajočem se prehranskem okolju. Poudarek je bil tudi na izzivih, ki jih prinaša embalaža, in kako se te tematike odražajo v vsakodnevem delu podjetij. Srečanje je študentom ponudilo dragocen vpogled v realne izzive našega sektorja.

Forum Kako do investicijskih sredstev za kmetijska in živilska podjetja?

Predstavitev aktualnih informacij o možnostih financiranja na nacionalni in evropski ravni, vključno z razpisi EIT Food Impact Funding Framework ter razpisi Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je bila v ospredju foruma z naslovom »Kako do investicijskih sredstev za kmetijska in živilska podjetja«, ki ga je organiziral EIT Food Hub Slovenija, nacionalno stičišče za inovacije in podjetništvo v agroživilstvu. Sogovorniki so izpostavili ključne izzive pri pripravi javnih razpisov, kot so kompleksne zahteve po pridobivanju različnih dovoljenj, ki sodijo pod pristojnost Ministrstva za okolje, podnebje in energijo ter Ministrstva za naravne vire in prostor. Več kot 50 udeležencev se je seznanilo tudi z analizo dosedanjih razpisov Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Forum Konkurenčno pravo v agroživilstvu

O raziskavi marketinških aktivnosti v verigi preskrbe s hrano in delu varuha.

Kakšen pomen ima konkurenčno pravo v gospodarstvu, kakšna so tveganja kršitev konkurenčnega prava v agroživilstvu in katerih nedovoljenih ravnanj v verigi preskrbe s hrano ne smemo izvajati so bile glavne teme foruma Konkurenčno pravo v agroživilstvu. Predstavljeni so bili izsledki raziskave marketinških aktivnosti v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi, ki jo je na lastno pobudo pripravila Agencija za varstvo konkurence. Dogodek je zaključil pogovor z Varuhom odnosov v verigi preskrbe s hrano, kjer je varuh predstavil svoje prednostne naloge in dosedanje ugotovitve na podlagi pogovorov z različnimi deležniki.

Kultura zagotavljanja varnosti živil

Izvedena je bila vrsta delavnic, osredotočenih na kulturo zagotavljanja varnosti živil v podjetjih.

Temelj teh delavnic je knjiga Food Safety Culture in izkušnje Franka Yiannasa, strokovnjaka na področju varnosti živil, ki smo jo prevedli in predstavlja ključni vir za razumevanje pomena in razvoja kulture varnosti živil v podjetjih.

Skladno z zakonodajnimi zahtevami, uvedenimi z Evropsko uredbo 2021/382, ki dopolnjuje Uredbo o higieni živil 852/2004, je od 3. marca 2021 obvezno izboljšanje kulture zagotavljanja varnosti živil v živilskih obratih. Ta uredba nalaga podjetjem, da se osredotočijo na ohranjanje visoke ravni varnosti živil, kar vključuje tudi

vključevanje kulture varnosti v vsakodnevne operacije. Zahteva po implementaciji kulture zagotavljanja varnosti živil je opredeljena tudi v standardu IFS Food (verzija 8). Ta standard zahteva, da najvišje vodstvo podjetja razvije, implementira in vzdržuje korporativno politiko, ki vključuje:

- varnost in kakovost živil,
- osredotočenost na kupca,
- kulturo zagotavljanja varnosti živil.

Poleg izvajanja rednih izobraževalnih delavnic na temo kulture varnosti živil v podjetjih, bo v letu 2025 načrtovana izvedba dodatnih delavnic, s ciljem nadaljnjega utrjevanja in izboljševanja kulture varnosti živil v podjetjih članih. Tako bomo še naprej spodbujali visoke standarde in odprto komunikacijo o pomenu varnosti živil, kar bo pripomoglo k boljši zaščiti potrošnikov in večji konkurenčnosti podjetij na trgu.

Ecotrophelia Slovenija 2024

Zmagovalna ekipa z izdelkom O'KASHA nastopila na evropskem tekmovanju.

Organizirali smo 16. tekmovanje Ecotrophelia Slovenija, ki spodbuja razvoj inovativnih in trajnostnih živilskih izdelkov ter povezuje mlade s potencialom za preoblikovanje prihodnosti prehranske industrije. Tekmovanja sta se udeležili dve ekipi, ki sta predstavili izjemne izdelke: O'KASHA, kašo iz okare v dveh okusih, malina-vanilija in lešnik-čokolada, ter BUCKY, ajdovo pecivo s kakavom, polnjeno s sadnim polnilom iz grozdnih tropin in prelito s čokolado.

Zmagal je izdelek O'KASHA, katerega ekipa je s tem dosežkom zaslužno prejela priložnost, da Slovenijo zastopa na evropskem finalu tekmovanja Ecotrophelia Europe, ki je potekalo oktobra na sejmu SIAL v Parizu. Tekmovanje je organizirala Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS, ob podpori Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ljubljanskih mlekarn in Perutnine Ptuj.

Ecotrophelia Slovenija Junior 2024

V letu 2024 je potekalo drugo dijaško tekmovanje Ecotrophelia Slovenija Junior, ki spodbuja mlade k razvoju inovativnih in trajnostnih živilskih izdelkov.

Tekmovanja se je udeležilo sedem ekip, skupaj 21 dijakov, ki so predstavili izjemne izdelke, med katerimi so bili 4RELAX, Bone-bon, Maronova moč, Meekica, Mek, Pugla in Vitacai. Zmagovalni izdelek je postal Meekica – kremni kozji jogurt s sadno-zelenjavno osnovo, ki je prepričal strokovno komisijo s svojo inovativnostjo in okusom. Drugo mesto je pripadlo izdelku Mek, suhi mešanici za veganski šmorn, tretje pa Bone-bon, sadnim kolagenskim žele bonbonom z zelišči.

Posebno nagrado za ekipni duh je prejela ekipa, ki je razvila izdelek Maronova moč. Tekmovanje je

organizirala Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ob podpori strokovne komisije ter sponzorjev, med katerimi so bili Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ljubljanske mlekarn, d.o.o., Incom, d.o.o. in Žito, d.o.o. Dogodek je dokazal, da mladi s svojimi inovativnimi idejami pomembno prispevajo k trajnostnemu razvoju prehranske industrije v Sloveniji.

Katalog živil za javno naročanje

Katalog živil za javno naročanje je spletna aplikacija, ki predstavnikom javnih zavodov omogoča hitro, učinkovito in zakonodajno pravilno pripravo javnega naročila.

Nudi že narejeno analizo trga, saj katalog vsebuje izdelke živilskih podjetij, kmetij in zadrug, ki sodelujejo na javnih razpisih za živila. Po vnosu željenih količin in ocenjenih cen pri posameznem tipu izdelka, se sproti preračunavajo odstotki doseženih ekoloških živil in živil, ki imajo enega od certifikatov shem kakovosti.

Prav tako se izračunavajo tudi izločeni sklopi, ki lahko dosežejo do 20 % vrednosti javnega

naročila. V primeru, da javni zavod ne dosega zakonodajnih zahtev (najmanj 12 % ekoloških živil in najmanj 20 % živil iz shem kakovosti, glede na celotno količino izdelkov, izraženo v kilogramih ter največ 20 % izločenih sklopov glede na celotno ocenjeno vrednost javnega naročila), ga aplikacija na to opozori z rdečim trikotnikom.

V prihodnosti načrtujemo izvedbo in testiranje pilota, v katerem bi preizkusili avtomatsko izračunavanje meril znotraj aplikacije in povezavo aplikacije z drugimi aplikacijami, kot so aplikacije za vodenje materialnega knjigovodstva, vrednotenje jedilnikov...

Sistem HACCP na enem mestu

S pomočjo individualnega svetovanja želimo poenostaviti in izboljšati implementacijo sistema HACCP v podjetjih.

V lanskem letu je bilo izvedeno veliko individualnih svetovanj na področju implementacije sistema HACCP številnim živilskim podjetjem. Cilj je bil naučiti udeležence pravilne identifikacije dejavnikov tveganj in ocene rizika njihovega negativnega vplivanja na kakovost in varnost proizvodnega procesa oziroma končnega izdelka ter učenje večšin za učinkovitejše presojanje implementiranih sistemov varnosti in kakovosti.

Ob enem so bili udeleženci vodeni skozi proces prepoznavanja in uporabe glavnih atributov verifikacije lastnega sistema ter spremljanja njegove učinkovitosti v vsakem trenutku (verifikacija sistema v realnem času). S tem znanjem lahko podjetje sproti in ciljano usmerja vire v tisto področje, subjekt ali predmet, ki je v danem trenutku najbolj ranljivo in vnaprej preprečuje vsa potencialna neskladja.

Zaveza odgovornosti

Zaveza odgovornosti je projekt živilske industrije, ki je bil lansiran v letu 2015 z namenom doseganja ciljev izboljšanja hranilne sestave živil.

Danes so vanj vključeni trije sektorji (sektor brezalkoholnih pijač, sektor mlekarstva in sektor pekarstva), kar zajema 25 podjetij. Podpisniki zavez odgovornosti nadaljujejo svojo pot k doseganju zastavljenih ciljev na področju zavez odgovornosti ter širjenju ponudbe živil izboljšane hranilne sestave.

Prizadevajo si za odgovorno oglaševanje, odgovorno obnašanje v šolah, širjenje ponudbe izdelkov z manj dodanih sladkorjev, soli, maščob ali več prehranske vlaknine ter za spodbujanje zdravega življenjskega sloga.

Strateško komuniciranje

Strateško komuniciranje je bilo v letu 2024 pomembno orodje za širjenje prepoznavnosti in informiranje različnih javnosti.

V letu 2024 smo imeli preko 1000 objav v različnih tiskanih, avdiovizualnih in spletnih medijih. Prisotni smo z rednimi objavami v Glasu Gospodarstva, reviji ESG. V okviru projekta »Odlično živilsko podjetje« sodelujemo s časnikom Finance.

Za člane smo tedensko izdajali Ogledalo tedna, Pregled kmetijskih trgov in politik, ter druge periodične publikacije RASFF, Pregled zakonodaje, Kadrovske novice, Informilnik, Novičnik SRIP Hrana, Bruseljnice - označevanje, Bruseljnice – varnost živil, Bruseljnice – vsi vidiki embalaže, Bruseljnice – sestava živil in označevanje, Fokus bioplín, Novičnik EIT Food Hub, Novičnik prehranska dopolnila, Objave na portalu javnih naročil in druge. Krepimo svojo pojavnost na LinkedInu in Facebooku, ter sproti posodabljammo našo spletno stran. Izdali smo osem publikacij za člane.

Izvedli smo povabila medijem na temo mednarodnega dneva piva, odličnih pekovskih izdelkov, kavcijskega sistema, regijskih srečanj in dogodka Po Primorsko. Medijem smo posredovali 19 sporočil za medije na različne aktualne vsebine in poročali z naših dogodkov, s čemer smo krepili našo prepoznavnost in predstavljali stališča naših članov. Sprotno smo se odzivali na aktualna dogajanja s strokovnih področij in sodelovali z vsemi mediji v različnih oddajah, intervjujih, izjavah in drugih dogodkih.

Okrepile so se tudi aktivnosti internega komuniciranja v okviru krovne GZS.

INFORMIRANJE

Novinarske konference: **2**

Sporočila medijem: **19**

Objave v medijih: **1002**

- Internet **734 objav**
- Tisk **147 objav**
- Radio **109 objav**
- Televizija **12 objav**

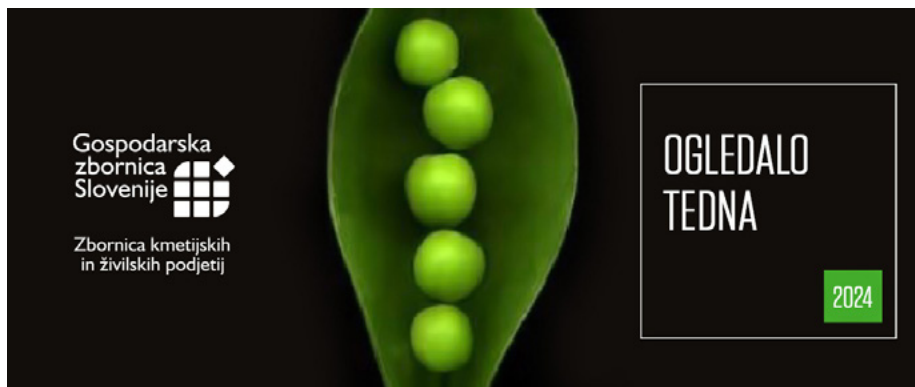
PUBLIKACIJE

- Letno poročilo ZKŽP
- Poslovanje kmetijskih in živilskih družb v Sloveniji
- Odloči se za polnozrnat izdelke
- Odloči se za živila izboljšane hranilne sestave
- Odlični pekovski izdelki
- Pivo odlične kakovosti
- Ecotrophelia Slovenija
- Zaveza odgovornosti

LINKEDIN

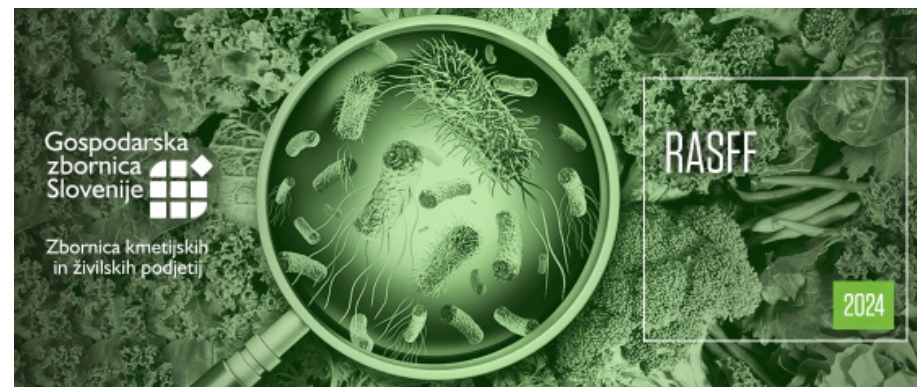
- Število sledilcev: **> 1.700**
- Število všečkov in delitev : **> 1.600**
- Doseg objav: **> 67.000**
- Število objav: **> 100**

Elektronske novice

OGLEDALO TEDNA

Tednik GZS - ZKŽP, kjer zrcalimo najpomembnejše dogodke, sestanke in dosežke. Gre za poročilo našega dela preteklega tedna in napoved najpomembnejših prihajajočih aktivnosti.

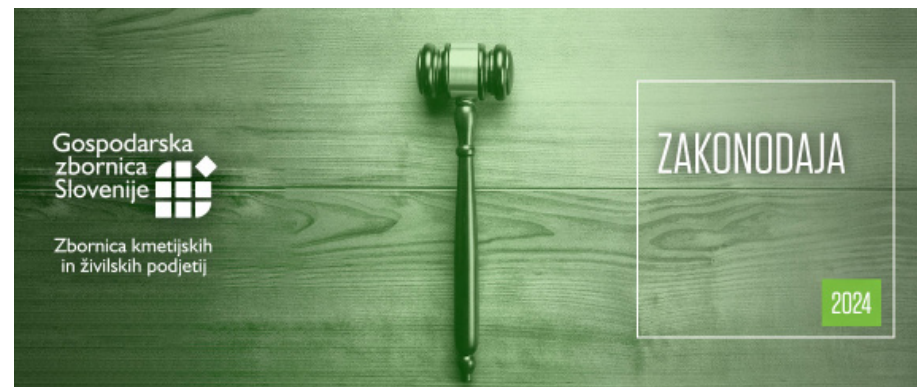
RASFF

Publikacija, ki povzema vse notifikacije neustreznih in/ali oporečnih živil in krme na evropskem trgu in se nanašajo na umike/odpoklice živil in krme, na zavrnitve živil in krme na mejah in na incidente z živilom in krmo v posameznih državah članicah EU.

PREGLED KMETIJSKIH TRGOV IN POLITIK

Nabor aktualnih novic iz Bruslja na področju globalnih kmetijskih trgov in politik, ki ga naši člani prejemajo enkrat tedensko.

PREGLED ZAKONODAJE

Mesečna publikacija, ki omogoča članom GZS - ZKŽP aktualen pregled novosti in sprememb. Zajema pregled pravilnikov in zakonov iz slovenskega uradnega lista, v drugem delu pa tudi vse nove uredbe iz evropskega uradnega lista, ki se nanašajo na področje kmetijstva in živilstva.

OBJAVE NA PORTALU JAVNIH NAROČIL

Za naše člane tedensko pripravljamo pregled Portala Ministrstva za javno upravo o javnih naročilih za živila, na katerega naročniki neposredno pošiljajo v objavo obvestila in dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila.

FOKUS BIOPLIN

Fokus bioplin je ključno mesečno komunikacijsko orodje, ki prinaša najpomembnejše novice iz sveta bioplina. Z njim si prizadevamo odpraviti napačna prepričanja o delovanju slovenskih bioplinarn in proaktivno obveščati ključne deležnike o najnovejših trendih in novostih, s čimer prispevamo k boljši informiranosti strokovne javnosti in k razvoju sektorja.

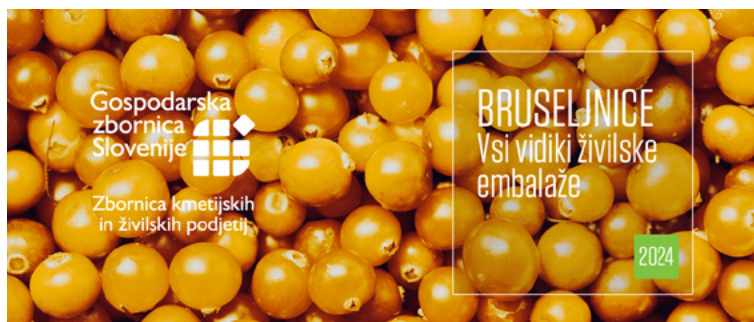
NOVIČNIK EIT FOOD HUB

Novičnik prinaša odprte priložnosti in aktualne informacije, aktivnosti EIT FOOD Hub Slovenija in partnerjev, aktivnosti FOODEDUCATORS in druge novice.

NOVIČNIK SRIP HRANA

Novičnik vsebuje ključne informacije o delovanju SRIP Hrana in promovira strokovne dogodke ter dosežke partnerjev.

BRUSELJNICE

Bruseljnice izdajamo za tri različna strokovna področja Bruseljnice – zakonodaja in označevanje, Bruseljnice – varnost živil, Bruseljnice – vsi vidiki živilske embalaže. Prinašajo novice o vseh zakonodajnih novostih, smernicah, strokovnih mnenjih ter člankih z omenjenih področij na nacionalnem in evropskem nivoju.

INFORMILNIK

Novičnik prinaša aktualne informacije s področja krme, novosti na področju zakonodaje doma in v EU, dogodkov in druge strokovne vsebine.

KADROVSKE NOVIČKE

Mesečnik izhaja za predstavnike podjetij, ki srbijo za razvoj kadrov, obvešča o dobrih praksah in ostalih zanimivostih s področja kadrovanja.

PREGLED NOVIC IN INFORMACIJ S PODROČJA SENZORIČNE ZNANOSTI IN RAZISKAV

Glasilo je namenjeno članom Nacionalnega stičišča za senzorične raziskave živil SRIP HRANA. V njem so zbrane novosti in aktualne informacije o senzorični znanosti in raziskavah, izobraževanjih in drugih aktivnostih, pomembnih za strokovnjake, ki delujejo na področju senzoričnih analiz in znanosti tako v živilskih podjetjih, kot v raziskovalnih institucijah.

Projektne aktivnosti

Povezani v projekte, usmerjeni v prihodnost

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij s sodelovanjem v evropskih in nacionalnih projektih ne gradi samo svoje prepoznavnosti, temveč konkretno krepí tudi podporo članom. Vsak projekt prinaša nova znanja, povezave, vire financiranja in vpliv, kar se neposredno preliva v boljše storitve, boljši dostop do informacij in boljše pogoje za poslovanje.

• Informacije iz prve roke

Sodelovanje v projektih pomeni neposreden dostop do informacij o novih tehnologijah, zakonodajnih spremembah, razpisih, dobrih praksah v tujini in trendih na evropskem trgu. Vse to podjetjem posredujemo preko dogodkov, publikacij, internih obvestil in osebnega svetovanja.

• Večja prepoznavnost panoge = boljši pogoji za vaše poslovanje

Z vsakim projektom, v katerega je vključena Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, raste naš vpliv pri oblikovanju politik, standardov in predpisov. Naš glas se sliši močneje, ko govorimo iz pozicije aktivnega, projektno podprtega partnerja. Posledično se hitreje odzivamo na težave v panogi in učinkoviteje predlagamo spremembe v korist članov.

• Stalna širitev mreže

Povezujemo se z raziskovalnimi inštitucijami, vladnimi organizacijami in podjetji iz Slovenije ter iz Evrope, kar zagotavlja nove poslovne priložnosti tudi za člane zbornice.

• Več sredstev = več storitev za člane

Projektne aktivnosti ne nadomeščajo osnovnih storitev zbornice, ampak jih dopolnjujejo in nadgrajujejo. Sredstva iz projektov nam omogočajo, da razvijamo dodatne podporne storitve brez dodatnega stroška za člane. To vključuje pripravo strokovnih gradiv, organizacijo usposabljanj, svetovanj, raziskav in pilotnih rešitev, ki naslavlajo konkretne izzive v panogi.

• Odprta vrata do dodatnih virov za vaše podjetje

Preko projektne dela spremljamo in razlagamo razpise za sredstva, ki so na voljo za podjetja za razvoj produktov, izboljšanje procesov, trajnostni prehod in drugo. Čeprav zbornica sama ne podeljuje sredstev, odpira vrata podjetjem do priložnosti, ki jih sicer morda ne bi zaznali pravočasno.

• Možnost vključevanja članov v projektne aktivnosti

V večino projektov vključujemo tudi člane bodisi kot udeležence raziskav, pilotnih testiranj, intervjujev, fokusnih skupin ali svetovalnih teles. To pomeni, da imajo člani možnost vplivati na rešitve, ki se pripravljajo, in dostopati do novih orodij ali znanj, preden pridejo na trg.

• Gradimo prihodnost panoge

Projekti niso namenjeni samo takojšnjim rezultatom. Mnogi se osredotočajo na razvoj dolgoročnih strategij, scenarijev in rešitev za prihodnje izzive na področjih kot so digitalizacija, zelena preobrazba, kadri in inovacije. S tem postavljamo temelje za boljše pogoje poslovanja, v katerih boste delovali čez 5, 10 ali 15 let.

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je v letu 2024 sodelovala v 19 nacionalnih in evropskih projektih:

KADRI, PODJETNIŠTVO	I-RESTART (Veščine v agroživilstvu)
INOVACIJE, RAZVOJ, KONKURENČNOST	SRIP HRANA (Strateško razvojno-inovacijsko partnerstvo)
	HIGHFIVE (Inovativne digitalne rešitve)
	EIT FOOD HUB (Podjetniško - inovacijsko stičišče)
	FOOD EDUCATORS (Izobraževanja o hrani in prehrani)
TRAJNOSTNI RAZVOJ	PREMIERE (Zeleni dogovor in strategija Od vil do vilic)
	WASTELESS (Izgube in odpadna hrana)
	FIELDS (biogospodarstvo, trajnostni razvoj in digitalizacija)
	VALUE4PACK (Vrednostna veriga embalaže za živila)
	D4PACK (Trajnostne embalažne rešitve)
	SECURE FOOD (Prehranska varnost)
	ECOBASE (Okoljska trajnost)
PREHRANA IN ZDRAVJE	CIRCAGRO (Krožno biogospodarstvo)
	LIKE-A-PRO (Alternativne beljakovine)
	PLAN'EAT (Zdrave trajnostne prehranske navade)
	NOVAFOODIES (Funkcionalna živila iz morskih in sladkovodnih surovin)
	ODLOČI SE ZA POLNOZRNATO (Promocija polnozrnatih izdelkov)
	BURNOUT PREVENT (Duševno zdravje na delovnem mestu)
	SWEET (sladila, varnost, prehrana)

Nacionalni projekti

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

Sofinancira
Evropska unija

SRIP HRANA

SRIP HRANA je osrednje nacionalno stičišče, namenjeno povezovanju in sodelovanju ambicioznih in v razvoj usmerjenih deležnikov na področju kmetijstva, živilstva in povezanih področij.

Delovanje je usmerjeno v ciljno intenziviranje razvojnih, raziskovalnih in inovacijskih aktivnosti partnerjev, med katerimi so vsi člani GZS-Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij, vse ključne raziskovalne in izobraževalne organizacije ter drugi deležniki, ki lahko doprinesejo k razvoju in preboju agroživilskega sektorja.

Dolgoročni cilji:

- Okrepljeno sodelovanje deležnikov za večjo trajnost in konkurenčnost agroživilstva
- Izboljšanje učinkovitosti in trajnosti procesov v agroživilski verigi
- Povečanje prehranske suverenosti Slovenije
- Povečanje števila novih sort rastlin v kmetijstvu
- Povečanje števila novih živilskih proizvodov
- Krepitev mednarodnega sodelovanja na področju agroživilstva

Ključne aktivnosti:

- Strokovni dogodki: sektorske konference, regijske konference, Vrh kmetijskih in živilskih podjetij, seminarji, delavnice, študijski obiski, mreženja
- Razvojna, sektorska in trženjska internacionalizacija
- Aktivnosti s področja kadrov prihodnosti
- Informiranje, promocija dosežkov in povezovanje članov

Trajanje projekta: 9. november 2023 – 30. september 2026

Več na spletni strani: <https://www.gzs.si/srip-hrana/>

STRATEŠKO RAZVOJNO-INOVACIJSKO PARTNERSTVO za trajnostno pridelavo hrane

KADRI PRIHODNOSTI DIGITALIZACIJA INTERNACIONALIZACIJA

Optimizacija oskrbnih agroživilskih verig

Razvoj produktov sektorskih
verig vrednosti

Optimizirani proizvodni in
logistični procesi v pridelavi in
predelavi hrane

Zagotavljanje kakovostnih surovin v agroživilstvu

Selekcionirane sorte sadja,
zelenjave, poljščin ter selekcija
rejnih živali

Alternativna krma in funkcionalni
krmni dodatki

Živalski proizvodi iz boljših
rejnih pogojev

Kmetijski pridelki in živila iz shem
kakovosti

Širjenje ponudbe živil

Živila, sestavljena po meri
potrošnika

Prehranska dopolnila in nova
živila

ODLOČI SE ZA POLNOZRNATO

V letu 2023 smo pričeli z aktivnostmi programa Odloči se za POLNOZRNATO, ki je sofinanciran s strani Ministrstva za zdravje in je del prizadevanj Dober tek Slovenija za več gibanja in bolj zdravo prehrano. Partner programa je Skupnost socialnih zavodov Slovenije.

Glavni namen programa je informirati potrošnike o prednostih uživanja polnozrnatih izdelkov in aktualni ponudbi tovrstnih živil.

Z namenom spodbujanja uživanja polnozrnatih izdelkov je bila za potrošnike pripravljena spletna publikacija **Odloči se za POLNOZRNATE IZDELKE**. V publikaciji je predstavljenih preko 60 polnozrnatih izdelkov in izdelkov z dodanimi polnozrnatimi sestavinami 9 podjetij sektorja pekarstva (Delakorda d.o.o., Don Don d.o.o., Hlebček d.o.o., Mlinopek d.d., Mlinotest d.d., Mercator IP d.o.o., Pekarna Pečjak d.o.o., PPS-Pekarne Ptuj d.o.o. in Žito). Predstavljeni izdelki so razdeljeni v 6 različnih kategorij (kruh, pekovsko pecivo, fino pekovsko pecivo, keksi, njoki in testenine ter sendviči).

Trajanje projekta: 16. november 2022 – 17. november 2025.

Do publikacije lahko dostopate:

CIRC AGRO

Krožne tehnološke zasnove in poslovni modeli v slovenskem kmetijstvu (Circ Agro).

Cilj projekta je razviti krožne systemske rešitve za ponovljive in razširljive krožne poslovne modele, ki dodajajo vrednost stranskim tokovom in stranskim proizvodom primarne kmetijske proizvodnje. Rezultati (prototipi izdelkov, tehnološki koncepti, zasnove poslovnih modelov, predlogi političnega okvira) bodo ustrezali specifičnim potrebam in razmeram slovenskega kmetijstva ter bodo v korist kmetom, drugim udeležencem verige vrednosti in družbe. Partnerji projekta so Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Fakulteta za tehnologijo polimerov, Kemijski inštitut, Inštitut za celulozo in papir ter Gospodarska zbornica Slovenije.

Trajanje projekta: 1. oktober 2022 – 30. september 2025

Več na spletni strani: <https://www.linkedin.com/in/circagro/>

Evropski projekti

ECOBASE

EIT FOOD Hub Slovenija

V letu 2024 je ekipa EIT Food Hub Slovenija izvedla več aktivnosti, ki so podprle inovativnost in razvoj agroživilske industrije. Članom smo omogočili sodelovanje in/ali udeležbo na vsebinsko raznolikih dogodkih, kjer so lahko delili strokovna znanja ter naslovili ključne izzive sektorja. Obravnavali smo aktualne možnosti financiranja za kmetijska in živilska podjetja (Forum *Možnosti subvencioniranja za agroživilska podjetja*), iskali rešitve za zmanjšanje odpadne hrane (delavnica *Opadna hrana – odpadki ali surovina?*) ter odprli razpravo o vlogi agroživilstva v okviru regionalnih strategij pametne specializacije (Sadjarski posvet na sejmu AGRA). V okviru programa *Challenge Lab* so podjetja sodelovala kot predavatelji in mentorji mladim podjetnikom. Sodelovali smo tudi na številnih dogodkih, kot so *Uni.Minds*, *BioFair* in *Živilstvo ima talent*, kjer smo širili znanje o agroživilstvu, spodbujali inovativnost ter podpirali start-upe in trajnostne prehranske pobude.

Trajanje projekta: 15. marec 2024 – 31. december 2025

Več na spletni strani: https://www.gzs.si/zbornica_kmetijskih_in_zivilskih_podjetij/vsebina/Aktivnosti/EIT-FOOD-HUB-SLOVENIA

FOODEDUCATORS

S programom FoodEducators podpiramo učitelje in druge izobraževalce pri poučevanju mladih o hrani, prehrani in poklicih v svetu hrane. V letu 2024 smo izvedli vrsto aktivnosti, ki so pomembno prispevale k izobraževanju mladih o hrani, prehrani in poklicih v svetu hrane. Izvedli smo karierno delavnico za osnovnošolce in srednješolce v sodelovanju z BIC Ljubljana, Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, Žito d.o.o., Ljubljanskimi mlekarnami (Skupina Lactalis), INCOM d.o.o. in Perutnino Ptuj d.o.o., kjer so udeleženci spoznavali možnosti kariere v živilskem sektorju. Na sejmu Narava zdravje smo vključili več kot 300 učencev in dijakov. Z izvedbo 5 usposabljanj smo dosegli več kot 200 učiteljev, kar je omogočilo prenos znanja na več kot 4.500 učencev in dijakov. S temi aktivnostmi smo povečali zanimanje za živilske poklice in podjetjem omogočili, da predstavijo svoje dejavnosti ter možnosti zaposlitve za mlade. Hkrati pa smo z usposabljanji in doseganjem učencev prispevali k večanju prehranske pismenosti med mladimi.

Trajanje projekta: 15. marec 2024 – 31. december 2025

Več na spletni strani: <https://www.foodeeducators.eu/si/>

ECOBASE

Projekt ECOBASE je usmerjen v obravnavo problematike degradacije tal v Jadransko-jonski regiji (ADRIION). Usmerjeni smo k pripravi trajnostnih rešitev, ki bodo usklajene z evropsko zakonodajo in standardi. Naš primarni cilj je preprečevanje degradacije tal z razvojem inovativnih orodij in metodologij za oblikovalce politik in kmetijska gospodarstva.

V okviru projekta se slovenski partnerji osredotočamo na analizo in omejevanje vpliva poplav na kmetijska tla, kar predstavlja ključni segment našega prispevka k splošnim ciljem projekta ECOBASE.

Trajanje projekta: 1. september 2024 – 31. avgust 2027

Več na spletni strani: <https://ecobase.interreg-ipa-adrion.eu/>;
<https://www.interreg-ipa-adrion.eu/>

SECUREFOOD

Cilj projekta SecureFood je vzpostavitev sistemskega pristopa za preoblikovanje globalne preskrbe s hrano. Projekt se osredotoča na reševanje kompleksnih izzivov proizvodnje in dostave živil v globaliziranem okolju, z namenom zagotavljanja večje prehranske varnosti v Evropi in drugod po svetu.

Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij pri GZS se v okviru projekta SecureFood osredotoča na verigi vrednosti za mleko ter sadje in zelenjavo. To partnerstvo neposredno naslavlja perečo tematiko varnosti hrane in prispeva k trajnostnim rešitvam v ključnih sektorjih.

Trajanje projekta: 1. januar 2024 - 30. junij 2027

Več na spletni strani: <https://secure-food.eu/>;
<https://www.linkedin.com/company/secure-food/>

BURNOUT PREVENT

BURNOUT PREVENT

Projekt je namenjen razvoju podjetniških veščin kot odziv na naraščajoče izzive, povezane z anksioznostjo, izgorelostjo in depresijo med zaposlenimi v malih in srednjih podjetjih (MSP). Obravnava tri ključne vidike izgorelosti: delovno okolje, prosti čas in digitalni stres.

Projekt se osredotoča na krepitev podjetniških kompetenc in razvoj celovitega organizacijskega modela za podporo odpornosti proti izgorelosti v MSP, ki delujejo na treh področjih: Industrija 4.0, Pametno zdravje in Trajnostna prehrana. S pridobljenim znanjem in novimi orodji bodo tako vodje kot zaposleni lažje izvajali učinkovite ukrepe za preprečevanje izgorelosti na delovnem mestu.

Trajanje projekta: 1. julij 2024 – 31. december 2026

Več na spletni strani: <https://www.interreg-central.eu/projects/burnout-prevent/>

D4PACK

D4PACK

Projekt D4PACK (Decision for packaging) naslavlja problematiko malih in srednje velikih podjetij agroživilske industrije pri njihovem prehodu na trajnostnostne embalažne sisteme. Skupaj s preostali partnerji bomo razvili digitalno orodje, ki bo podjetjem pomagal bolje razumeti in oceniti uporabnost novih, trajnostnostnih embalažnih rešitev za njihovo poslovanje.

V letu 2024 smo z nekaterimi člani izvedli vprašalnike, s pomočjo katerih smo dobili pregled nad trenutno situacijo embalažnih materialov za živila, potrebami oz. zahtevami podjetij glede embalaže po posameznih kategorijah izdelkov in načrti za vpeljavo bolj trajnostnostne embalaže v prihodnosti. V nadaljevanju bo potekalo tudi izvajanje raziskave o preferencah glede embalažnih materialov za živila na potrošniških ter kasneje razvoj samega orodja katerega uporabnost bomo sproti preverjali s člani. Projekt je osredotočen na sektor mesa, mleka ter sadja in zelenjave, nato pa se pričakuje, da bi lahko pomagal tudi ostalim sektorjem.

Trajanje projekta: 1. junij 2024 – 30. november 2026

Več na spletni strani: <https://www.interreg-central.eu/projects/d4pack/>

Value4Pack

Value4Pack (»Bridging investment opportunities to achieve the resilient European food packaging value chain«) je eden izmed projektov, ki izhajajo iz evropske S3 platforme za embalažo za živila, katere cilj je na nacionalni ravni prispevati k doseganju ciljev iz strategije Evropskega zelenega dogovora – preprečevanje, zmanjšanje, recikliranje in ponovna uporaba materialov za živila s povezovanjem ključnih deležnikov celotne verige vrednosti z embalažo za živila (industrija, raziskovalne in izobraževalne institucije, vladni predstavniki, vlagatelji, potrošniki). Na projektu je 15 partnerjev, ki predstavljajo več kot 30 regij iz 11 evropskih držav.

V lanskem letu smo v okviru projekta izvedli 2 delavnici: Identifikacija verig vrednosti za embalažo za živila z upoštevanjem načel trajnosti in Kako doseči zakonodajne cilje na področju trajnostnostne embalaže za živila, ob upoštevanju načela 4R (recycle, re-use, refuse, reduce). Sodelujoča živilska podjetja so bila iz mlekarskih, pekarskih, mesnopredelovalnih, oljarskih in slaščičarskih podjetij.

V drugem delu projekta Value4pack smo zbirali primere dobrih praks embalažnih rešitev, ki sledijo 4R načelom. Po oceni strokovne komisije je bil izbran primer podjetja Paradajz d.o.o., s svojo idejo vrečk iz odpadnih stebel paradižnikov. S predstavitvijo ideje na mednarodnem dogodku je podjetje pridobilo na prepoznavnosti in promociji vrečk tudi v ostalih državah. Sledilo je individualno svetovanje in delo z izbranim podjetjem (skupaj z ICP-jem), kjer smo naredili analizo izbranega primera.

Trajanje: 1. november 2023 – 31. oktober 2025

Več na spletni strani: <https://profile.clustercollaboration.eu/profile/cluster-partnership-initiative/e7836d93-7d98-4c3e-904a-0242bb04fa8b>

FIELDS

Projekt je bil namenjen zagotavljanju strategije in usposabljanj na področju inovacij s posebnim poudarkom na trajnosti, digitalizaciji ter biogospodarstvu v kmetijstvu in gozdarstvu.

Glavni cilji so bili: prepoznavanje globalnih trendov in pomanjkanja kompetenc, zagotavljanje učnih gradiv za študente, kmete in svetovalce ter usposabljanje za implementacijo strategij in prenos kompetenc s področja inovacij, trajnosti ter biogospodarstva v kmetijstvu in gozdarstvu med državami EU.

Pričakovani učinki so usmerjeni v povečanje usposobljenosti učiteljev, svetovalcev, študentov, kmetov ter podjetnikov s področja digitalizacije, trajnosti in biogospodarstva preko specifičnih programov usposabljanja, ki bodo razviti v okviru projekta. Pomemben del aktivnosti pa predstavlja tudi komunikacija in širjenje rezultatov projekta širši javnosti. GZS – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij je skupaj s 30 partnerji iz 12 evropskih držav pristopila k izvedbi projekta FIELDS v letu 2020, ki je trajal 4 leta, vodilni partner pa je bila Univerza v Torinu.

Trajanje: 1. januar 2020 – 30. junij 2024

Več na spletni strani: <https://www.erasmus-fields.eu/document/?lang=sl>

NOVAFOODIES

Raznolikost vrst in proizvodov, ki jih pridobivamo iz ribogojstva in ribištva, je v zadnjih desetletjih ostala nespremenjena, kar povzroča vse večje pritiske na okolje. Ob upoštevanju naraščajočega prebivalstva je prednostna naloga projekta celovito prestrukturiranje primarnih procesov in vrednostnih verig, da bi dosegli bolj uravnotežene in učinkovite sisteme vodne proizvodnje hrane.

Namen projekta je preoblikovati vrednostno verigo proizvodnje hrane iz morskih in sladkovodnih virov za namen razvoja novih funkcionalnih živilskih izdelkov, ki temeljijo na trajnostnih, transparentnih in vključujočih proizvodnih procesih. Projektni partnerji želijo potrošnikom zagotoviti nove funkcionalne in sledljive izdelke morskega in sladkovodnega izvora, proizvedene z bolj trajnostnimi postopki brez ogrožanja sektorske konkurenčnosti.

V okviru projekta Novafoodies smo sodelovali pri preverjanju tržnega potenciala inovativnih sestavin iz integriranega večtrofičnega akvakulturnega sistema (IMTA). S posredovanjem ankete članom smo želeli oceniti njihovo zaznavanje in zanimanje za uporabo teh trajnostnih sestavin v živilih.

Gre za interdisciplinarni projekt, ki združuje 28 partnerjev iz Evrope, Izraela in Kitajske v edinstvenem konzorciju za prikaz novih pristopov, ki zagotavljajo, da bo prihodnja proizvodnja morske in sladkovodne hrane donosna in okolju prijazna.

Trajanje projekta: 1. maj 2023 – 30. april 2026

Več na spletni strani: <https://novafoodies.eu/>

PREMIERE

Priprava projektov z več akterji na soustvarjalen način (Preparing multi-actor projects in a co-creative way).

Cilj projekta PREMIERE je opolnomočiti ključne akterje z znanjem in orodji za uspešno pripravo in izvedbo evropskih projektov, ki vključujejo pristop večih akterjev (multi-actor approach). V projektu se osredotočamo na podporo razvoju kakovostnih, usklajenih in dobro pripravljenih projektnih predlogov, ki so namenjeni reševanju realnih potreb končnih uporabnikov. Projekt zajema vse ključne faze, od iskanja ustreznih partnerjev in oblikovanja konzorcija do sooblikovanja vsebine delovnih paketov in pogajanj o optimalni finančni konstrukciji. Poseben poudarek je na vključevanju organizacij, ki nimajo predhodnih izkušenj s tovrstnimi projekti, vključno s tistimi, ki so v preteklosti oddale neuspešne projektne predloge.

S tem zagotavljamo širjenje znanja in povečujemo možnosti za uspeh pri prijavi na evropske projekte. Projekt združuje 15 partnerjev iz 12 držav, ki s skupnim sooblikovanjem rešitev na podlagi dejanskih potreb končnih uporabnikov prispevajo k razvoju učinkovitih in trajnostnih rešitev. Projekt PREMIERE je ključen za krepitev inovacijskega potenciala in izboljšanje uspešnosti pri pridobivanju sredstev za evropske projekte, ki temeljijo na sodelovanju in vključevanju različnih deležnikov.

Trajanje projekta: 1. januar 2023 – 31. december 2027

Več na spletni strani: <https://premiere-multiactor.eu/>

SWEET

Projekt SWEET («Sweeteners and sweetness enhancers: Impact on health, obesity, safety and sustainability») je sofinanciran s strani Evropske komisije v okviru programa Obzorje 2020. Projekt se osredotoča na sladila in sicer na prepoznavanje ovir pri uporabi sladil in ojačevalcev sladkosti ter preučevanje dejavnikov tveganja in koristi uporabe le-teh. Pri tem so obravnavani vidiki zdravja, debelosti, varnosti ter trajnosti. Gre za 5-letni projekt, kjer so v raziskave vključeni potrošniki, bolniki, zdravstveni delavci, raziskovalci in vladni predstavniki. Pri tem sodeluje 29 partnerjev, ki prihajajo iz 7 držav (Belgija, Francija, Italija, Nemčija, Nizozemska, Španija, Velika Britanija).

GZS-ZKŽP je preko konzorcija SPES GEIE zadolžena za izvedbo aktivnosti, ki so vezane na šesti delovni paket - komunikacija vsebin in kasneje rezultatov projekta, kjer so glavna ciljna skupina živilskopredelovalna podjetja ter splošna in strokovna javnost.

Trajanje projekta: 1. oktober 2018 – 31. marec 2024

Več na spletni strani: <https://sweetproject.eu/>

I – RESTART

Cilj projekta I-RESTART je prekvalificirati in izpopolniti delovno silo v agroživilskem in veterinarskem sektorju, prekvalificirati zaposlene, ki zapuščajo težko industrijo, da bi jih zaposlili v agroživilskem sektorju, ter vključiti študente, ki želijo vstopiti na trg dela v agroživilstvu, da izboljšajo svoja digitalna znanja in posledično olajšati zeleni prehod.

Da bi dosegli zgoraj omenjene cilje, bo I-RESTART olajšal medsektorske in medgeneracijske prenose spretnosti in znanj s sprejetjem inovativne metodologije dodatnih kvalifikacij in učnih izkušenj na delovnem mestu, ki bodo zagotavljale vključujoča in privlačna delovna mesta. Projekt, ki dopolnjuje FIELDS v kmetijstvu in gozdarstvu, bo zagotovil orodja za spopadanje s prihodnjimi izzivi.

Konzorcij 29 partnerjev iz 11 držav bo identificiral potrebne kompetence in vrzeli, ustvaril poklicne profile, podrobne učne načrte, oblikoval evropske strategije in načrte 10 držav, ki bodo odražali potrebe države, hkrati pa ohranili standarde kakovosti EU za obravnavo mobilnosti učencev po Evropi. Vzpostavljena bo močna povezava s pobudo Pakta za znanja in spretnosti.

Trajanje projekta: 1. september 2022 – 31. avgust 2026

Več na spletni strani: <https://www.erasmus-i-restart.eu/>

Like a Pro

Projekt LIKE-A-PRO bo v štirih letih izvajanja celostno obravnaval tematiko alternativnih beljakovin. Cilj projekta je spodbujati trajnostno in zdravo prehrano z vključevanjem alternativnih virov beljakovin in izdelkov v prehrano, jih narediti dostopne in sprejemljive vsem skupinam prebivalstva širom Evrope. S tem namenom v projektu sodelujejo predstavniki celotne vrednostne verige alternativnih proteinov. V okviru projekta se razvija 16 novih živilskih izdelkov iz 7 novih in optimiziranih alternativnih virov beljakovin.

V letu 2024 smo sodelovali pri nastanku poročila Changing the Default in Proteins. Poročilo poudarja potrebo po večji uporabi alternativnih virov beljakovin in prikazuje, kako naj bi do leta 2040 postali ti proteini norma v Evropi. Poročilo vsebuje priporočila za politike, industrijo in druge akterje, kako pospešiti razvoj alternativnih virov beljakovin ter spodbujati njihovo širšo uporabo, s ciljem ustvariti trajnostni prehranski sistem.

Trajanje projekta: 1. november 2022 – 31. oktober 2026

Več na spletni strani: <https://www.like-a-pro.eu/>, Poročilo: <https://www.like-a-pro.eu/news/changing-the-default-in-proteins/>

This project has received funding from the European Union under Grant Agreement No 101080392

PLAN'EAT

Projekt PLAN'EAT je štiriletni evropski raziskovalni projekt, katerega glavni cilj je oblikovati bolj zdrave in trajnostne prehranske sisteme. Zakaj je to pomembno tudi za podjetja? Ker prehranske izbire potrošnikov niso naključne, temveč rezultat vplivov iz okolja, kulture, življenjskega sloga in ponudbe na trgu. Konzorcij 24 partnerjev iz 11 držav želi zbrati dokaze, kako vse ti dejavniki vplivajo na to, kaj ljudje jedo, in na podlagi teh spoznanj razviti rešitve, ki bodo pripomogle k bolj zdravim izbiram, brez negativnega vpliva na konkurenčnost in dostopnost hrane.

PLAN'EAT pristopa celostno, na treh ravneh - od prehranske politike, do živil, ki jih potrošniki najdejo na policah. Po Evropi že deluje 9 živih laboratorijev, v katerih se preizkušajo različni načini, kako z lokalnimi rešitvami spodbuditi bolj trajnostne prehranske navade. Vzporedno delujejo tudi tematske skupine deležnikov iz celotne prehranske verige, vključno s podjetji, ter poseben politični laboratorij za pripravo konkretnih ukrepov.

Trajanje projekta: 1. september 2022 – 31. avgust 2026

Več na spletni strani: <https://planeat-project.eu/>

WASTELESS

Wasteless (2023-2025) je aplikativni raziskovalni projekt, katerega cilj je razviti orodja in priporočila za merjenje in spremljanje izgub in odpadne hrane (FLW) v EU. Glavni cilj projekta je razviti orodja za merjenje FLW v kritičnih in manj znanih verigah preskrbe s hrano ter predlagati načine za kvantifikacijo podatkov. Hkrati bo projekt razvil inovativen sklop orodij za podporo odločanju za vse, ki delajo v prehranski verigi v EU, da bi dolgoročno omogočili zmanjšanje in ponovno uporabo živilskih odpadkov. Projekt WASTELESS bo izvedel pet študij primerov za razumevanje uporabe in vloge/prispevka posameznih skupin živil, kot so sadje in zelenjava, sadni sokovi, predelano meso, mlečni izdelki in žita, v FLW.

V tem projektu sodelujemo kot pridruženi partner, v okviru SPES-a. Iz Slovenije na njem sodeluje tudi Inštitut Jožef Stefan, ki je razvil tehniko za spremljanje odpadne hrane v gospodinjstvih. Oktobra lani smo organizirali delavnico, na kateri smo iskali vzroke za odpadno hrano v različnih okoljih (v gospodinjstvih, javnih zavodih, gostinstvu...), po delavnici pa smo si ogledali še Inštitut Jožef Stefan. Delavnice in ogleda inštituta so se imeli možnost udeležiti tako živilska podjetja, kot tudi inštitucije.

Trajanje projekta: 1. januar 2023 – 30. maj 2026

Več na spletni strani: [Wasteless \(wasteless.eu.com\)](https://wasteless.eu.com)

HIGHFIVE

Nove digitalne tehnologije imajo ključno vlogo pri optimizaciji proizvodnih procesov in trajnostni rabi virov tudi v agroživilstvu. Na Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij skupaj z Združenjem za informatiko in telekomunikacije izvajamo tri letni mednarodni projekt HIGHFIVE, ki podpira konkretne investicije na področju digitalnih rešitev živilsko predelovalne industrije. S tem smo omogočili, da pri pridobivanju sredstev iz projekta HIGHFIVE lahko sodelujejo tudi slovenska mala in srednja podjetja s področja živilske predelave, tehnološke opreme in digitalnih rešitev. V letu 2024 je bil v okviru tega projekta objavljen drugi od dveh javnih razpisov, pri čemer je bila od devetih sodelujočih držav tudi tokrat Slovenija najuspešnejša. Odobreni so bili trije posamezni inovacijski projekti iz Slovenije, s področja vinarstva, predelave sadja in obratov družbene prehrane.

Trajanje projekta: 1. december 2022 – 30. november 2025

Več na spletni strani: <https://highfive.ss4af.com/>

Letno poročilo GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij za leto 2024

Izdala: Gospodarska zbornica Slovenije – Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, Dimičeva 13, Ljubljana

Zanjo: dr. Tatjana Zagorc, direktorica

Odgovorna urednica: mag. Anita Jakuš

Oblikovanje: Tinkara Stanonik

Naslovna fotografija: Pixabay.com

Tisk: Silveco d.o.o.

Leto izdaje: 2025

Brezplačni izvod, ni za prodajo

Naklada: 350 izvodov

ISSN 2820-6681

Zbornica kmetijskih
in živilskih podjetij

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE –
Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij
Dimičeva 13, 1504 Ljubljana
01 5898 000, www.gzs.si/zkzp
Ljubljana, 2025